

SEC-CEE

Zlepšenie chápania úlohy sektorového sociálneho dialógu v ére viacerých kríz v CEE

Analýza prieskumov realizovaných v rámci projektu „SEC-CEE Zlepšenie chápania úlohy sektorového sociálneho dialógu v ére viacerých kríz v CEE“

PC-LINE STUDIO KFT.
H-1148 BUDAPEST, LENGYEL U. 30. • PHONE: 36-1-223-0774
www.pcline.hu • E-mail: info@pcline.hu

Peter Vakhal, PhD

Budapešť, 2025.

**Co-funded by
the European Union**

Výhradnú zodpovednosť za obsah publikácie nesú autori, publikácia odráža iba názor autorov a Európska komisia nezodpovedá za žiadne z informácií obsiahnutých v tejto publikácii.

SECCEE – 101126461

ELTE | ÁJK

EMPLOYERS ORGANISATION
CONCORDIA
DIALOGUE FOR DEVELOPMENT

ÚVOD

Prieskum bol realizovaný v roku 2024 za účasti Maďarska, Čiernej Hory, Rumunska, Srbska, Slovenska a Slovinska. Cieľovou skupinou boli spoločnosti pôsobiace v uvedených krajinách. Spolu vyplnilo dotazník 344 respondentov; žiaľ, mnohí prieskum nedokončili, preto dáta obsahujú veľký počet nevyplnených odpovedí. Tieto chýbajúce údaje nie je možné doplniť z dôvodu potenciálne vysokej skreslenosti. Vytváranie váh pre neodpovedajúcich môže tiež spôsobiť ťažko merateľné skreslenie. Preto v tejto databáze nie je možné s chýbajúcimi údajmi pracovať, keďže neexistujú informácie o cieľovej populácii (napríklad počet spoločností s kolektívnymi dohodami podľa krajiny, veľkosti a sektora).

Predpokladá sa, že údaje boli zozbierané náhodne, a preto všetky závery je možné projekčne aplikovať na celú populáciu. Jednoduchý náhodný výber zabezpečuje reprezentatívnosť aj pri malom vzorkovaní. Malé vzorky však všeobecne nesú vyššiu mieru chyby. Keďže existencia kolektívnej dohody je v štúdií sledovanou premennou, mieru chyby je možné odhadnúť pomocou vzorca

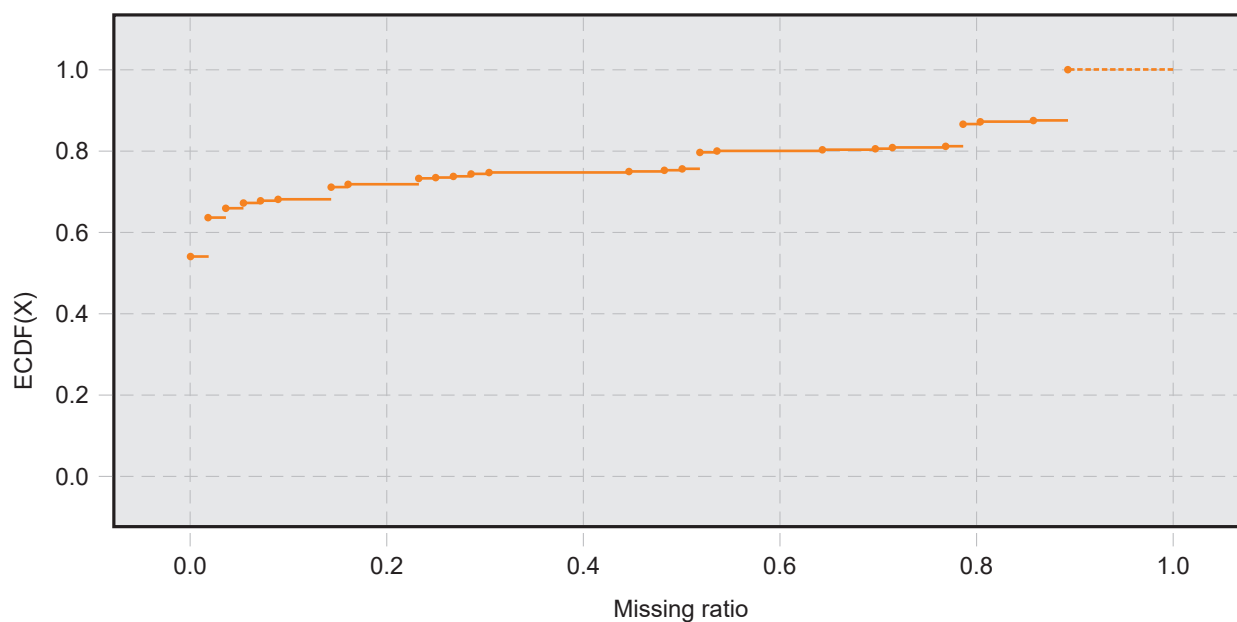
$$ME = CL \times \sqrt{p(1 - p)/n}$$

kde CL predstavuje hodnotu mimo intervalu spoľahlivosti štandardného normálneho rozdelenia, ktorá je zvyčajne nastavená na 95 %, čo zodpovedá hodnote 1,96 pre obe strany rozdelenia. Hodnota n predstavuje veľkosť vzorky a p je skutočný podiel v populácii. Keďže p nie je známe, možno testovať rôzne hodnoty. Najvyššia miera chyby nastáva pri $p = 0,5$. Výsledky sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Krajina	Veľkosť vzorky n (vrátane neodpovedajúcich)	Maximálna teoretická miera chyby ($p = 0,5$)
Maďarsko	78	11.3%
Čierna Hora	38	16.2%
Rumunsko	44	15.1%
Srbsko	82	11.0%
Slovensko	52	13.9%
Slovinsko	50	14.1%

Priemerne chyba 21 % údajov. Napriek tomu viac než polovica respondentov vyplnila celý dotazník. Neexistuje univerzálne pravidlo, koľko chýbajúcich údajov môže mať jeden respondent. Na základe empirickej kumulatívnej distribúcie podielu chýbajúcich dát možno konštatovať, že riadky s chýbajúcimi údajmi ich obsahujú veľa a kumulatívna funkcia nevykazuje výrazný nárast po prekročení 20 % chýbajúcich odpovedí. To znamená, že respondenti, ktorí neodpovedali na viac než 20 % otázok, v podstate nevyplnili dotazník vôbec. Inými slovami, ak chyba aspoň 20 % odpovedí, je pravdepodobné, že chyba ešte omnoho viac.

Empirical cumulative distribution function of missing ratios

Na základe uvedenej grafiky sa dospelo k záveru, že respondenti s viac ako 20 % chýbajúcich údajov budú vylúčení, čo znamená, že na analýzu zostáva 72 % vzorky. Výsledky podľa krajín sú zhrnuté v nasledujúcej tabuľke:

Krajina	Veľkosť vzorky n (vrátane neodpovedajúcich)	Počet respondentov s minimálne 20 % chýbajúcich údajov	Počet respondentov vhodných na analýzu	Pomer (zostávajúci / celkový)
Maďarsko	78	31	47	60,3%
Čierna Hora	38	9	29	76,3%
Rumunsko	44	16	28	63,6%
Srbsko	82	25	57	69,5%
Slovensko	52	4	48	92,3%
Slovinsko	50	12	38	76,0%
Spolu	344	97	247	71.8%

ANALÝZA

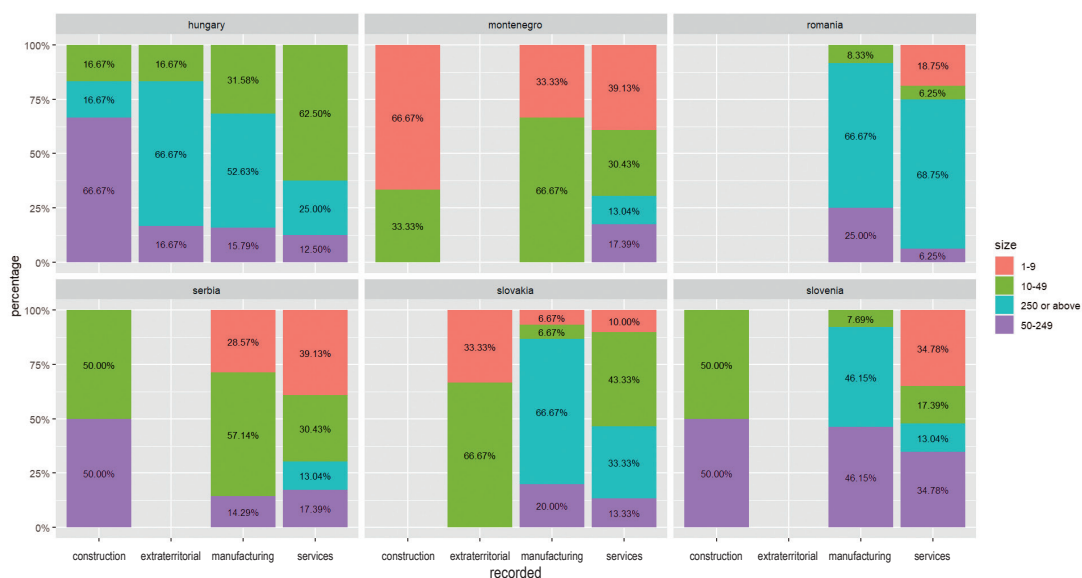
DEMOGRAFICKÁ CHARAKTERISTIKA VZORKY

Prieskum definuje šesť kvalitatívnych premenných, ktoré charakterizujú respondentov:

- Sektor, v ktorom pôsobia. Definovaných bolo spolu 21 sektorov, hoci v niektorých sektoroch je len niekoľko respondentov. To je potrebné zohľadniť, pretože príliš málo pozorovaných môže spôsobiť nesprávnosť testových štatistík. Preto sú v niektorých analýzach odvetvia zlúčené do štyroch kategórií: výroba (NACE kódy A, B, C, D, E), stavebníctvo (NACE F), služby (NACE G-U) a mimoteritoriálne organizácie (NACE V).
- Veľkosť spoločnosti: rozdelená do kategórií (1-9, 10-49, 50-249 a 250 a viac zamestnancov).
- Odbory na úrovni zamestnávateľa: áno alebo nie (alebo neviem).
- Kolektívna zmluva na úrovni jednotky: áno alebo nie (alebo neviem).
- Kolektívna zmluva na (pod)sektorovej úrovni: áno alebo nie (alebo neviem).
- Podniková rada na úrovni jednotky: áno alebo nie (alebo neviem).

Niektoré spoločnosti odpovedali na niektoré otázky typu áno alebo nie odpoveďou „neviem“, pričom pri analýze kontingenčných tabuliek bude vynechaných len niekoľko z nich.

Bohužiaľ, nie všetky sektory sú zastúpené vo všetkých krajinách, rovnako tak platí aj pre veľkosti firiem. V maďarskej vzorke napríklad chýbajú malé podniky, zatiaľ čo v Čiernej Hore sú mierne nadreprezentované. Mimoteritoriálne organizácie sú zastúpené iba v maďarskej a slovenskej vzorke, a v Rumunsku nebol prieskum vykonaný v stavebníctve. Nehomogénne podvzorky tak vytvárajú situáciu, v ktorej nie je možné krajiny priamo porovnávať.

ŠPECIFICKÉ VLASTNOSTI A VZŤAHY V RÁMCI VZORKY

Existencia odborov

Väčšina respondentov nemá odbory. Tí, ktorí ich majú, sú však častejšie veľké firmy (s viac ako 250 zamestnancami). Štatistické testy potvrdili, že odbory sú sústredené predovšetkým vo veľkých podnikoch v oveľa vyššom pomere, než je podiel veľkých firiem vo vzorke, keďže veľké podniky tvoria 31 % vzorky, zatiaľ čo 66 % odborových zväzov pôsobí vo firmách s viac než 250 zamestnancami.

Krajina	Žiadna odborová organizácia (% z celkovej vzorky)	Tí, ktorí majú odbory (% z tých, ktorí majú odbory)			
		1–9	10–49	50–249	Nad 250
Maďarsko	67%	0%	0%	14%	86%
Čierna Hora	86%	25%	0%	0%	75%
Rumunsko	46%	0%	0%	13%	87%
Srbsko	80%	0%	45%	18%	36%
Slovensko	44%	4%	11%	19%	67%
Slovinsko	50%	11%	0%	42%	47%
Spolu	63%	4%	9%	21%	66%

Existencia kolektívnej zmluvy na úrovni jednotky

Len 34 % z celkovej vzorky má kolektívnu zmluvu na úrovni jednotky. Rozloženie medzi krajinami nie je rovnomerné, keďže v Rumunsku a na Slovensku má väčšina vzorky kolektívnu zmluvu na úrovni jednotky.

Krajina	Žiadna kolektívna zmluva na úrovni jednotky (% z celkovej vzorky)	Tí, ktorí majú odbory (% z tých, ktorí majú odbory)			
		1–9	10–49	50–249	Nad 250
Maďarsko	70%	0%	0%	15%	85%
Čierna Hora	79%	17%	33%	0%	50%
Rumunsko	26%	0%	5%	20%	75%
Srbsko	78%	8%	25%	25%	42%
Slovensko	49%	4%	8%	21%	67%
Slovinsko	69%	9%	0%	36%	55%
Spolu	66%	5%	9%	65%	21%

Všetky krajiny okrem Slovinska vykazujú jasnú súvislosť medzi veľkosťou spoločnosti a existenciou kolektívnej zmluvy; väčšie spoločnosti majú väčšiu pravdepodobnosť, že majú kolektívnu zmluvu. Slovinsko je v tomto ohľade miernym výnimkou, pretože táto súvislosť je tam oveľa slabšia.

Existencia kolektívnej zmluvy vo všetkých krajinách okrem Slovinska				
	1–9	10–49	50–249	Nad 250
Nie	92% (83%)	87% (100%)	61% (73%)	22% (33%)
Ano	8% (17%)	13% (0%)	39% (27%)	78% (67%)

Ak sa existencia kolektívnej zmluvy skúma vo vzťahu k prítomnosti odborov, možno pozorovať relatívne silné súvislosti. Ak v podniku pôsobia odbory, pravdepodobnosť existencie kolektívnej zmluvy na úrovni podniku je výrazne vyššia – a tento vzorec platí vo všetkých krajinách zahrnutých do vzorky.

	Odbory	Kolektívna zmluva na úrovni jednotky	
		Nie	Ano
Maďarsko (χ^2 p-hodnota=0)	Nie	67%	0%
	Ano	5%	29%
Čierna Hora (χ^2 p-hodnota=0)	Nie	79%	7%
	Ano	6%	11%
Rumunsko (χ^2 p-hodnota=0)	Nie	26%	22%
	Ano	0%	52%
Srbsko (χ^2 p-hodnota=0)	Nie	72%	8%
	Ano	6%	15%
Slovensko (χ^2 p-hodnota=0)	Nie	45%	0%
	Ano	43%	51%
Slovinsko (χ^2 p-hodnota=0)	Nie	47%	3%
	Ano	22%	28%
Spolu (χ^2 p-hodnota=0)	Nie	57%	6%
	Ano	7%	30%

Kolektívne zmluvy na sektorovej úrovni

73 % respondentov uviedlo, že nemajú kolektívnu zmluvu na sektorovej úrovni. Pri skúmaní podľa sektorov bolo najviac kolektívnych zmlúv zistených v stavebníctve; aj tu však iba polovica respondentov uviedla, že majú zmluvu na sektorovej úrovni.

Sektor	Kolektívna zmluva na sektorovej úrovni (% z celkového počtu v sektore)	
	Nie	Ano
Stavebníctvo	50%	50%
Exteritoriálne organizácie	100%	0%
Priemyselná výroba	65%	35%
Služby	77%	23%
Spolu	73%	27%

Zaujímavá súvislosť bola zistená medzi existenciou kolektívnych zmlúv na úrovni podniku a na sektorovej úrovni. Keďže je pravdepodobnejšie, že podnik nemá kolektívnu zmluvu na úrovni sektora, dalo by sa očakávať, že kolektívne zmluvy budú uzatvárať najmä tie podniky, ktoré ich nemajú na sektorovej úrovni. Teda ak by neexistovala štatistická súvislosť medzi podielom absencie kolektívnych zmlúv na podnikovej a sektorovej úrovni, podiel podnikov s kolektívnou zmluvou na podnikovej úrovni, ale bez zmluvy na úrovni sektora, by mal byť výrazne vyšší. Túto hypotézu však nemožno na základe vzorky potvrdiť.

Kolektívna zmluva na úrovni podniku	Kolektívna zmluva na sektorovej úrovni	
	Nie	Ano
Nie	85%	15%
Ano	49%	51%

(χ^2 =29,091, p-hodnota=0; Φ =0,38)

Štatistická analýza preukázala existenciu asociácie, avšak iba miernej intenzity. Tí, ktorí nemajú kolektívnu zmluvu na úrovni podniku, pravdepodobne nemajú ani zmluvu na sektorovej úrovni. Naopak, existencia kolektívnej zmluvy na podnikovej úrovni neurčuje, či existuje zmluva na sektorovej úrovni. Je teda pravdepodobné, že tieto podniky majú vlastnú kolektívnu zmluvu a nepociťujú potrebu uzatvoriť zmluvu na úrovni sektora.

Krajina	Kolektívna zmluva na sektorovej úrovni	
	Nie	Ano
Maďarsko	83%	17%
Čierna Hora	63%	37%
Rumunsko	77%	23%
Srbsko	84%	16%
Slovensko	71%	29%
Slovinsko	52%	48%
Spolu	73%	27%

Väčšina respondentov neuviedla existenciu kolektívnej zmluvy na sektorovej úrovni. Zvyčajne ju má menej ako jedna tretina. Výnimkou je len Slovinsko, kde polovica respondentov, ktorí vyplnili dotazník, uviedla, že majú kolektívnu zmluvu na úrovni sektora.

Podnikové rady

Iba jedna pätina respondentov uviedla, že majú podnikovú radu. Regresná analýza ukázala, že veľké spoločnosti (s viac ako 50 zamestnancami) a tie, ktoré majú kolektívnu zmluvu na úrovni jednotky, majú väčšiu pravdepodobnosť, že budú mať podnikovú radu. Vzťah je však stále veľmi slabý.

Premenná	Suma štvorcov	F-hodnota	p-hodnota
Veľkosť	9.79	23.3	0
Kolektívna zmluva na úrovni podniku	2.4	17.2	0
Kolektívna zmluva na sektorovej úrovni	0.08	0.6	0.45
Reziduál	28.1	–	–

Binárny GLM model (ANOVA) Závislá premenná: podniková rada (0 – Nie, 1 – Áno)

Nasledujúce tabuľky zhrňujú vzťah medzi veľkosťou spoločnosti a existenciou podnikových rád podľa krajín. Testy ukazujú, že v Maďarsku a Slovinsku majú väčšie spoločnosti tendenciu mať podnikové rady, zatiaľ čo menšie nie. V ostatných krajinách tento vzťah neplatí.

Maďarsko	Podniková rada	
Veľkosť podniku	Nie	Ano
1–9	0%	0%
10–49	100%	0%
50–249	67%	33%
Nad 250	39%	61%

Čierna Hora	Podniková rada	
Veľkosť podniku	Nie	Ano
1–9	100%	0%
10–49	80%	20%
50–249	100%	0%
Nad 250	100%	0%

Rumunsko	Podniková rada	
Veľkosť podniku	Nie	Ano
1–9	67%	33%
10–49	50%	50%
50–249	50%	50%
Nad 250	33%	67%

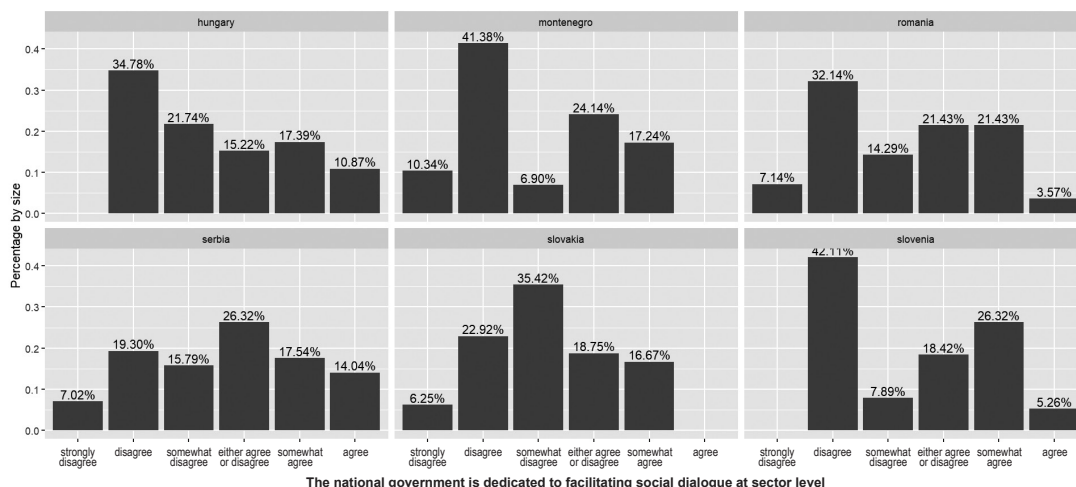
Srbsko	Podniková rada	
Veľkosť podniku	Nie	Ano
1–9	95%	5%
10–49	95%	5%
50–249	90%	10%
Nad 250	100%	0%

Slovensko	Podniková rada	
Veľkosť podniku	Nie	Ano
1–9	80%	20%
10–49	94%	6%
50–249	50%	50%
Nad 250	59%	41%

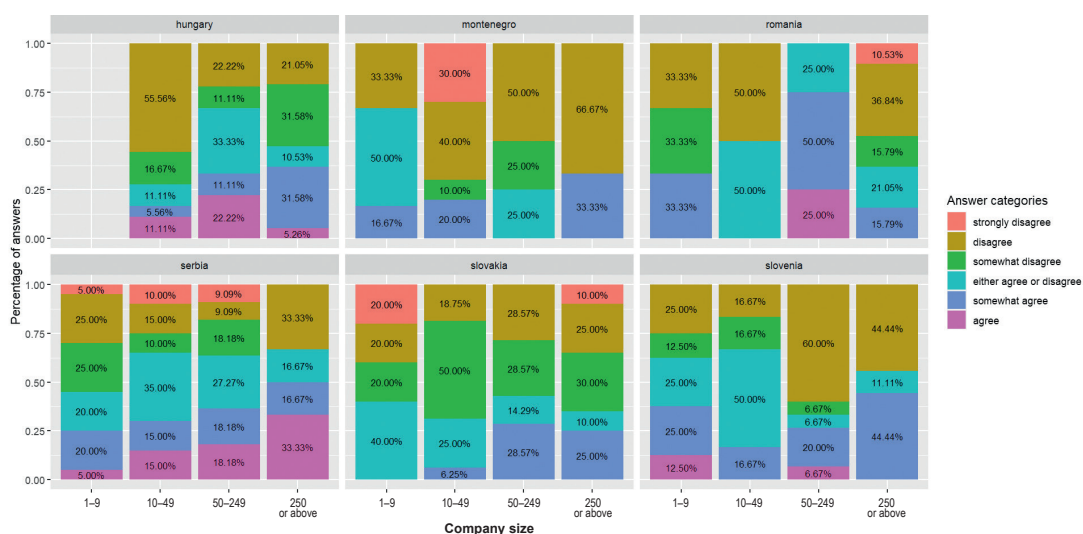
Slovinsko	Podniková rada	
Veľkosť podniku	Nie	Ano
1–9	88%	12%
10–49	100%	0%
50–249	73%	27%
Nad 250	11%	89%

ANALÝZA OTÁZOK NA LİKERTOVEJ ŠKÁLE

Q1.1: Národná vláda je odhodlaná podporovať sociálny dialóg na sektorovej úrovni.

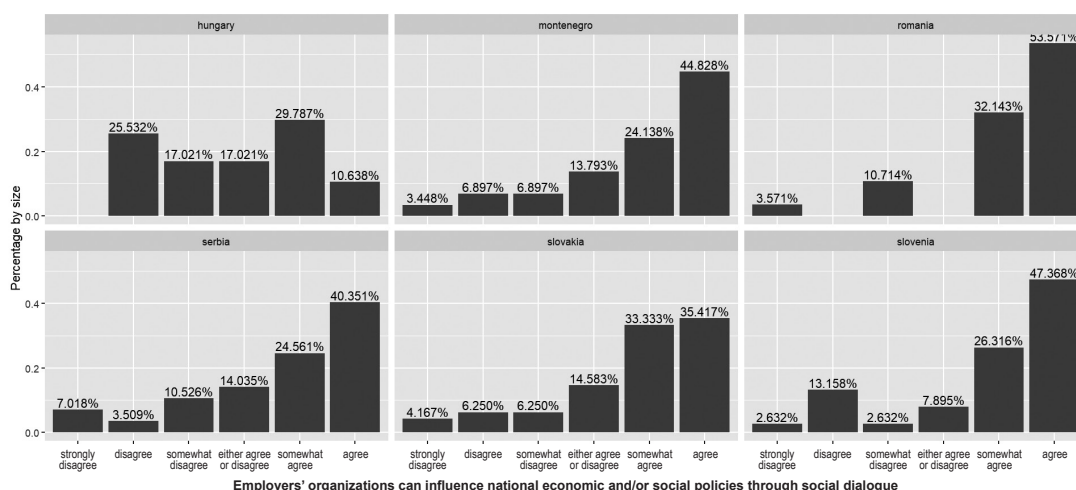

Stĺpcový graf znázorňuje percentuálne rozloženie názorov na záväzok národných vlád podporovať sociálny dialóg v šiestich krajinách východnej Európy. Čierna Hora vykazuje výraznú polarizáciu, pričom sa tu objavuje najvyššia miera súhlasu aj výrazného nesúhlasu, čo naznačuje hlboko rozdelené vnímanie úlohy vlády v sociálnom dialógu. Slovensko sa naopak výrazne prikláňa k silnému nesúhlasu. Rumunsko a Slovinsko vykazujú relatívne vyvážené rozloženie, zatiaľ čo Maďarsko a Srbsko sa prikláňajú k nesúhlasu, čo poukazuje na rôznu úroveň vnímania angažovanosti vlád na podpore sociálneho dialógu v jednotlivých krajinách.

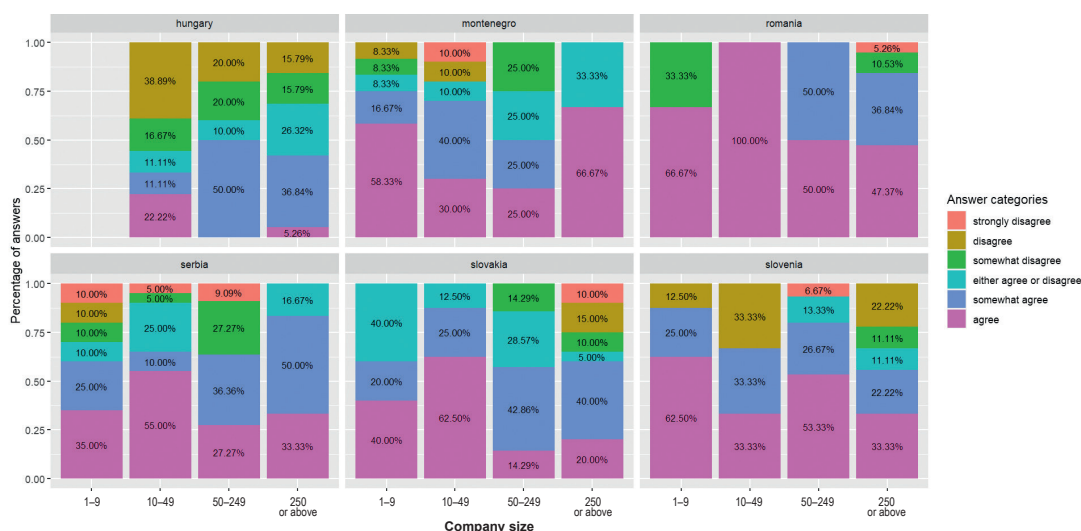

Zoskupený stĺpcový graf odhaľuje rozdielne vzorce vnímania odhodlania vlády k sociálnemu dialógu v šiestich krajinách, rozdelené podľa veľkosti podnikov. V **Maďarsku** vykazujú väčšie podniky rozmanitejšie názory, zatiaľ čo menšie podniky – tam, kde sú údaje dostupné – majú tendenciu prikláňať sa k nesúhlasu. Čierna Hora vykazuje výraznú polarizáciu, najmä medzi väčšími firmami, v kontraste s absenciou ostrých sporov medzi najmenšími podnikmi. Na Slovensku dominujú vo všetkých veľkostiach podnikov odpovede „nesúhlasím“, čo naznačuje celkovo negatívny postoj. Srbsko vykazuje rastúci trend súhlasu so zvyšujúcou sa veľkosťou podniku, napriek pretrvávajúcemu nesúhlasu. Najmenšie podniky v Slovinsku sa vyhýbajú odpovediam „rozhodne nesúhlasím“, zatiaľ čo najväčšie vykazujú rozdelené názory.

Q1.2: Organizácie zamestnávateľov môžu prostredníctvom sociálneho dialógu ovplyvňovať národné hospodárske a/alebo sociálne politiky.

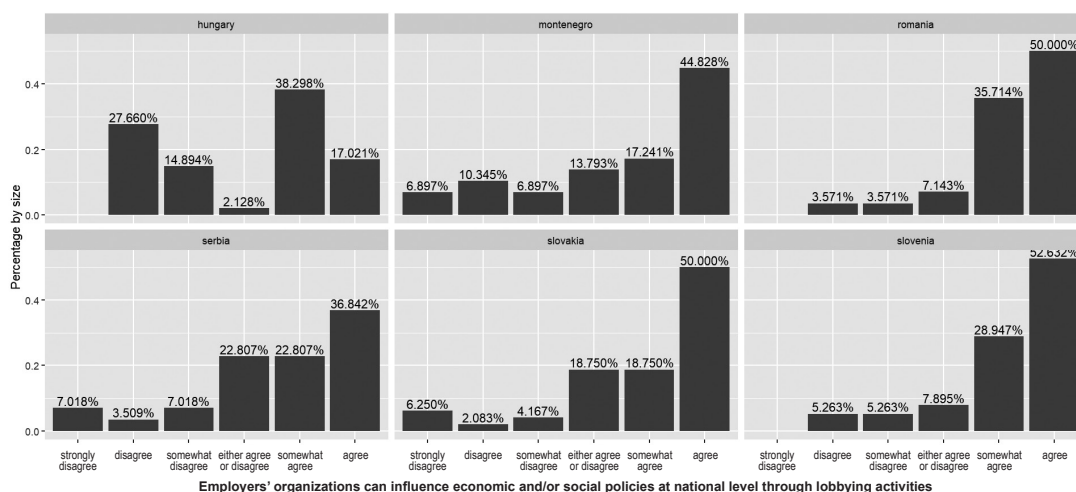

Tento stĺpcový graf zobrazuje vnímanú účinnosť organizácií zamestnávateľov pri ovplyvňovaní národných hospodárskych a sociálnych politík prostredníctvom sociálneho dialógu v šiestich krajinách. V Čiernej Hore panuje silná zhoda, že organizácie zamestnávateľov majú významný vplyv, čo potvrdzuje prevažujúci podiel odpovedí „súhlasím“. Slovensko, podobne ako Srbsko, vykazuje všeobecnú zhodu, že tieto organizácie majú vplyv, pričom väčšina reakcií patrí do kategórií „skôr súhlasím“ a „súhlasím“. Slovensko však vykazuje o niečo rozmanitejšie rozloženie odpovedí než Srbsko, kde prevláda koncentrovaný podiel „súhlasím“. Rumunsko a Slovinsko prejavujú silnú vieru vo vplyv týchto organizácií, čo sa odráža v jasnej dominancii odpovedí „súhlasím“. Maďarsko naznačuje skôr skeptický postoj alebo vnímaný nedostatok vplyvu, pričom odpovede sú relatívne rovnomerne rozložené medzi negatívne a neutrálne kategórie. Srbsko výrazne súhlasí s týmto tvrdením a vykazuje najvyšší podiel odpovedí „súhlasím“.

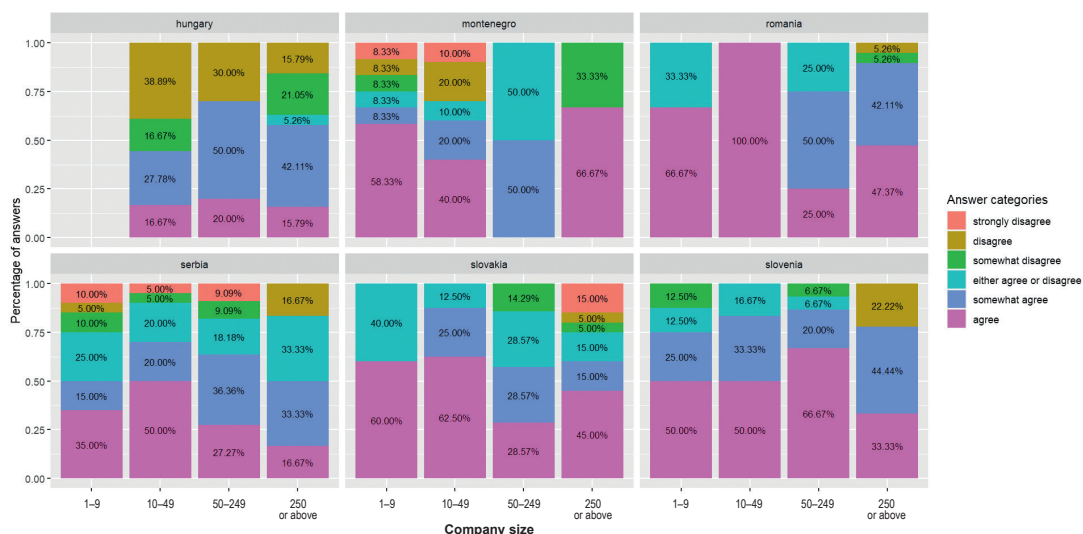

Maďarsko vykazuje zložitejší vzorec, s významným podielom „súhlasím“ v kategóriách 10–49 a 50–249 zamestnancov, no v najväčších podnikoch je rozloženie odpovedí rovnomernejšie a pre najmenšie firmy údaje chýbajú. Čierna Hora konzistentne vykazuje vysoký podiel odpovedí „súhlasím“ vo všetkých veľkostiach podnikov. Napriek tomu je zrejмый trend, že najmenšie firmy majú významný podiel odpovedí „rozhodne nesúhlasím“, zatiaľ čo najväčšie podniky prejavujú veľmi silný súhlas. Rumunsko vykazuje konzistentný vzorec silného súhlasu vo všetkých kategóriách veľkosti podnikov, čo naznačuje jednotné vnímanie vplyvu. Srbsko má rozmanitejšie reakcie, s kombináciou odpovedí „súhlasím“, „skôr súhlasím“ a „ani súhlasím, ani nesúhlasím“ v rôznych veľkostiach, čo odráža rôznorodejší pohľad. Slovensko ukazuje všeobecne pozitívny pohľad vo všetkých veľkostiach, pričom dominujú odpovede „súhlasím“ alebo „skôr súhlasím“, hoci rozloženie odpovedí mierne kolíše.

Q1.3: Organizácie zamestnávateľov môžu na národnej úrovni ovplyvňovať hospodárske a/alebo sociálne politiky prostredníctvom lobingu.

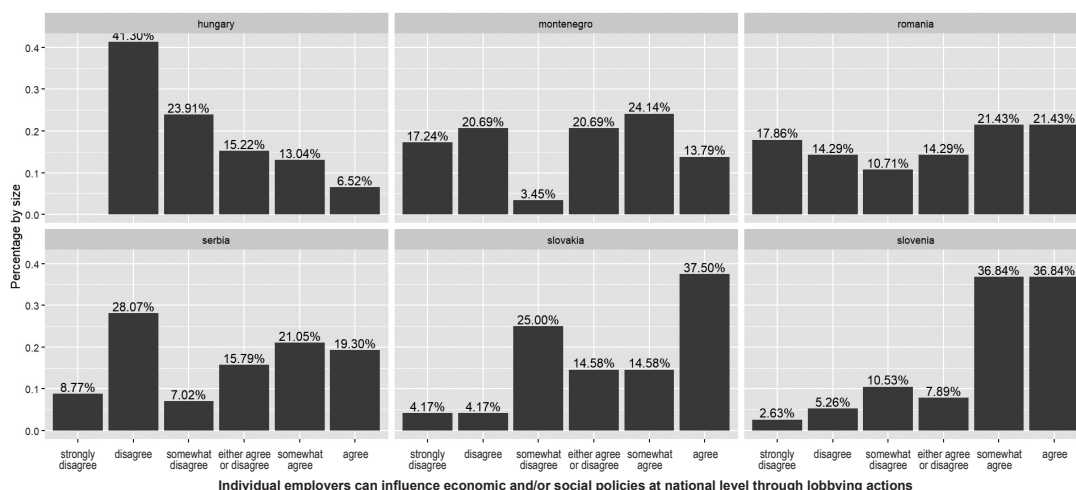

Čierna Hora prejavuje silné vnímanie vplyvu prostredníctvom lobingu, pričom prevláda odpoveď „súhlasím“, hoci výrazný podiel tvoria aj odpovede „ani súhlasím, ani nesúhlasím“. Slovensko takisto silno verí vo vplyv lobingu, pričom najčastejšie sa vyskytujú odpovede „súhlasím“ a „skôr súhlasím“, no zároveň je tu aj značný počet odpovedí „ani súhlasím, ani nesúhlasím“. Rumunsko a Slovinsko vyjadrujú pevný súhlas s týmto tvrdením, keď odpovede „súhlasím“ tvoria väčšinu, čo naznačuje vysoké vnímanie efektívnosti lobingu. Maďarsko má rozmanitejšie reakcie, s výrazným podielom odpovedí „skôr súhlasím“ a „nesúhlasím“ čo poukazuje na neistotu alebo zmiešané vnímanie. Srbsko, podobne ako Čierna Hora, vykazuje silný sklon k súhlasu, pričom „súhlasím“ je dominantnou odpoveďou. Na rozdiel od koncentrácie súhlasu v Čiernej Hore však Srbsko zároveň vykazuje aj značné podiely odpovedí „skôr súhlasím“ a „ani súhlasím, ani nesúhlasím“, čo naznačuje o niečo rôznorodejší pohľad.

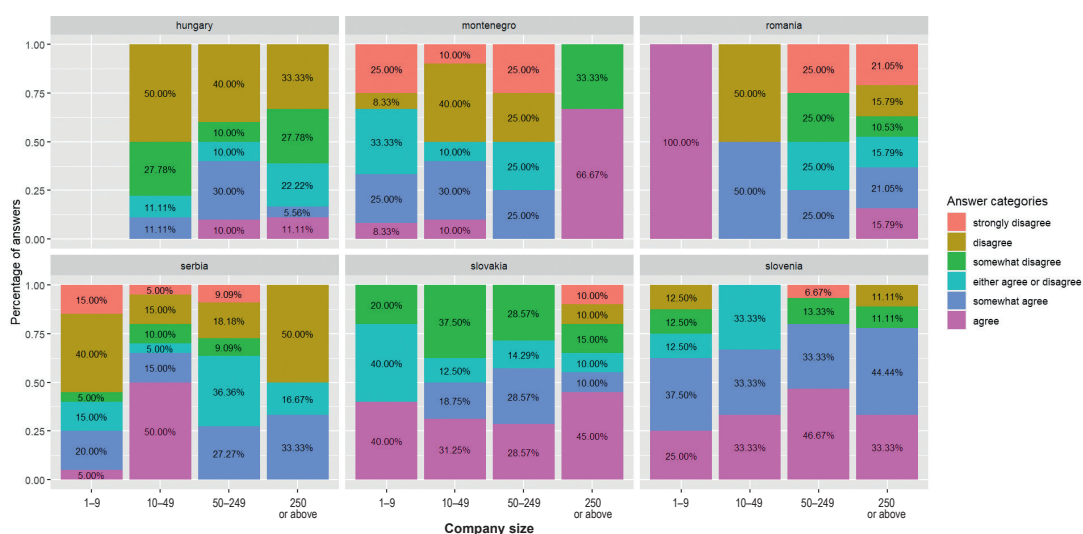

Čierna Hora konzistentne prejavuje silný sklon k odpovediam „súhlasím“ vo všetkých veľkostiach podnikov, pričom menšie firmy vykazujú významný podiel súhlasných odpovedí a zároveň platí trend, že počet odpovedí „rozhodne nesúhlasím“ klesá so zväčšujúcou sa veľkosťou podniku. Slovensko celkovo hodnotí lobing pozitívne naprieč všetkými veľkosťami firiem, kde dominujú odpovede „súhlasím“ a „skôr súhlasím“, hoci väčšie podniky majú rozmanitejší rozsah názorov, kde sa objavili aj odpovede „rozhodne nesúhlasím“. Rumunsko vykazuje silný súhlas vo všetkých veľkostiach firiem, čo naznačuje jednotnú vieru v efektívnosť lobingu. Srbsko má rozmanitejšie reakcie, s kombináciou odpovedí „súhlasím“, „skôr súhlasím“ a „ani súhlasím, ani nesúhlasím“ naprieč veľkosťami, čo poukazuje na rôznorodejší pohľad. Slovinsko vykazuje prevažne súhlas, a to najmä vo väčších podnikoch, no v najväčších firmách je pomerne vysoký aj podiel odpovedí „nesúhlasím“. Maďarsko predstavuje zložitý obraz; stredné podniky (10–49 a 50–249 zamestnancov) majú výrazný podiel odpovedí „súhlasím“, no v najväčších podnikoch (250 a viac) je rozloženie odpovedí rovnomernejšie. Údaje o najmenších podnikoch chýbajú.

Q1.4: Jednotliví zamestnávateľia môžu na národnej úrovni ovplyvňovať hospodárske a/alebo sociálne politiky prostredníctvom lobingu

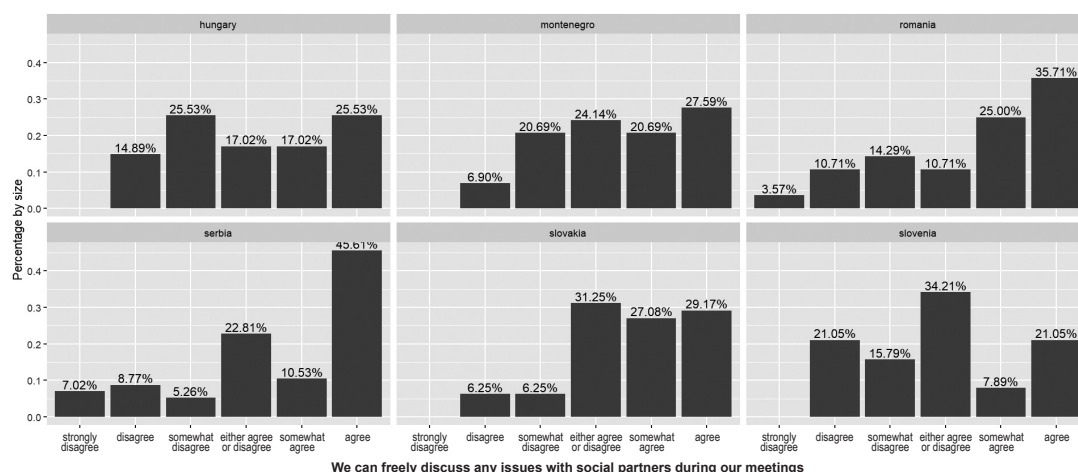

Maďarsko vykazuje vysoký podiel odpovedí „nesúhlasím“, čo naznačuje skeptický pohľad na vplyv lobingu jednotlivých zamestnávateľov, pričom negatívny postoj postupne ustupuje smerom k odpovediam „súhlasím“. Čierna Hora má rozmanitejšie reakcie s relatívne rovnomerným rozložením medzi odpoveďami „rozhodne nesúhlasím“, „nesúhlasím“, „skôr súhlasím“ a „súhlasím“, čo naznačuje zmiešané vnímanie sily lobingu jednotlivcov. Rumunsko a Slovinsko prejavujú pozitívnejší postoj, pričom dominujú odpovede „súhlasím“ a „skôr súhlasím“, čo svedčí o viere vo vplyv lobingu jednotlivých zamestnávateľov. Slovensko vykazuje podobný trend ako Rumunsko a Slovinsko, kde väčšina odpovedí patrí do kategórií „súhlasím“ a „skôr súhlasím“, čo naznačuje vnímanie efektívnosti lobingu. Srbsko predstavuje rôznorodejší obraz, s najvyššími podielmi odpovedí „nesúhlasím“ a „skôr súhlasím“, pričom významné sú aj podiely odpovedí „súhlasím“ a „ani súhlasím, ani nesúhlasím“, čo odráža rôznorodý názorový priestor na vplyv lobingu jednotlivcov.

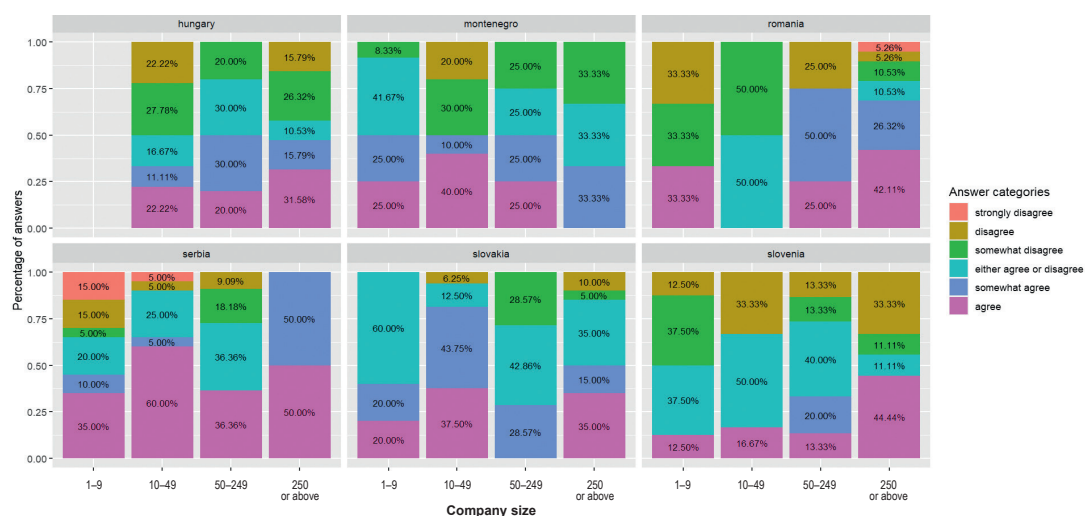

Maďarsko vykazuje zložitý vzorec, pričom údaje o najmenších firmách (1–9 zamestnancov) chýbajú a v ostatných veľkostiach dominuje tendencia k nesúhlasu. Čierna Hora prejavuje kolísavé vnímanie vplyvu podľa veľkosti podnikov: najmenšie firmy (1–9 zamestnancov) majú významný podiel odpovedí „rozhodne nesúhlasím“, stredne veľké podniky majú rozmanitejšie reakcie, aj keď väčšinou nesúhlasia a v najväčších firmách dominujú odpovede „súhlasím“. Rumunské najmenšie podniky (1-9 zamestnancov) konzistentne súhlasia, čo naznačuje ich jednotnú vieru vo vplyv lobingu jednotlivcov. Čím väčšie firmy však sú, tým častejšie a viac sa vyskytujú viac či menej nesúhlasné odpovede. Veľké podniky v Srbsku vykazujú rozdelený názorový vzorec, kombinujúci odpovede súhlasu i nesúhlasu. V Slovinsku prevládajú vo všetkých veľkostných kategóriách súhlasné odpovede. Vo firmách s 50–249 zamestnancami sa objavili aj odpovede „rozhodne nesúhlasím“.

Q1.5: Môžeme voľne diskutovať o akýchkoľvek otázkach so sociálnymi partnermi počas našich stretnutí

V Maďarsku sú odpovede relatívne rovnomerne rozložené naprieč škálou súhlasu a nesúhlasu, s výraznejším počtom v kategóriách „skôr nesúhlasím“ a „súhlasím“. Čierna Hora vykazuje podobný trend, pričom najvyššie percentá sú v kategóriách „súhlasím“ a „ani súhlasím, ani nesúhlasím“. Rumunsko má viac polarizované rozloženie, kde najväčší podiel respondentov vyjadruje silný súhlas. Srbsko predstavuje podobný vzorec, keďže väčšina respondentov s tvrdením „rozhodne súhlasím“. Slovensko má najväčšiu koncentráciu odpovedí v kategórii „ani súhlasím, ani nesúhlasím“, „skôr súhlasím“ a „súhlasím“. Nakoniec Slovinsko vykazuje najviac odpovedí v kategórii „ani súhlasím, ani nesúhlasím“ a následne v dvoch protichodných odpovediach „nesúhlasím“ a „súhlasím“, čo naznačuje rozdelený názor na slobodu diskusie. Celkovo graf odhaľuje rôznu mieru vnímanej slobody diskusie o otázkach so sociálnymi partnermi v týchto krajinách, pričom Srbsko vykazuje najvyššiu mieru súhlasu a Slovinsko poukazuje na rozmanitejšie skúsenosti.

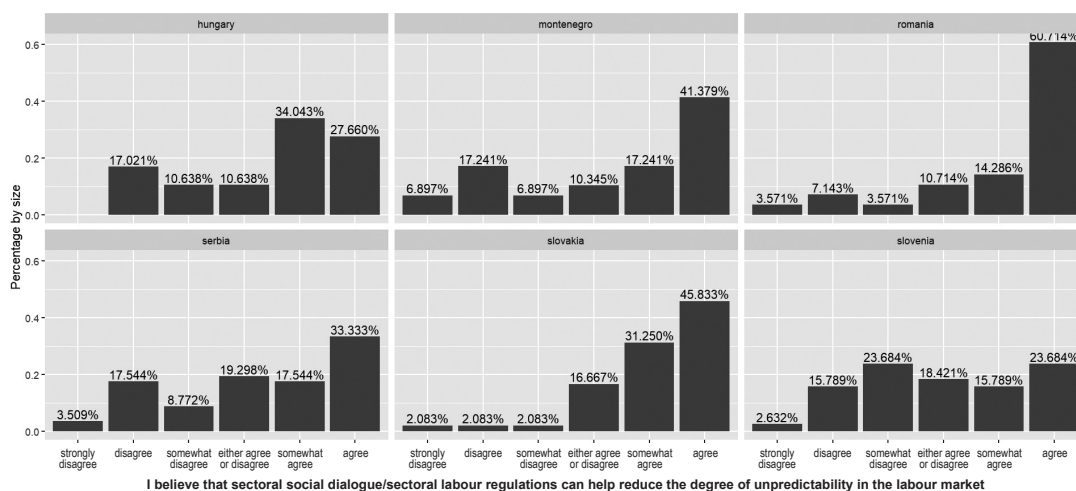

V Maďarsku vykazujú podniky relatívne rovnomerné rozloženie odpovedí naprieč celou škálou odpovedí. V podnikoch s 50–249 zamestnancami dominuje podiel odpovedí „súhlasím“ a nevyskytuje sa tu vyslovený nesúhlas. V Čiernej Hore možno pozorovať trend, podľa ktorého najmenšie podniky vykazujú významný podiel odpovedí „rozhodne súhlasím“, pričom tento podiel klesá so zväčšovaním veľkosti podniku. Väčšie podniky sa už skôr prikláňajú k odpovediam „ani súhlasím, ani nesúhlasím“ a „skôr nesúhlasím“. Rumunsko vykazuje vysokú mieru súhlasu najmä vo väčších kategóriách podnikov. Polovica zamestnávateľov s 10–49 zamestnancami odpovedala „ani súhlasím, ani nesúhlasím“ a druhá polovica z nich odpovedala „skôr nesúhlasím“. Najmenšie podniky vykazujú skôr nesúhlas.

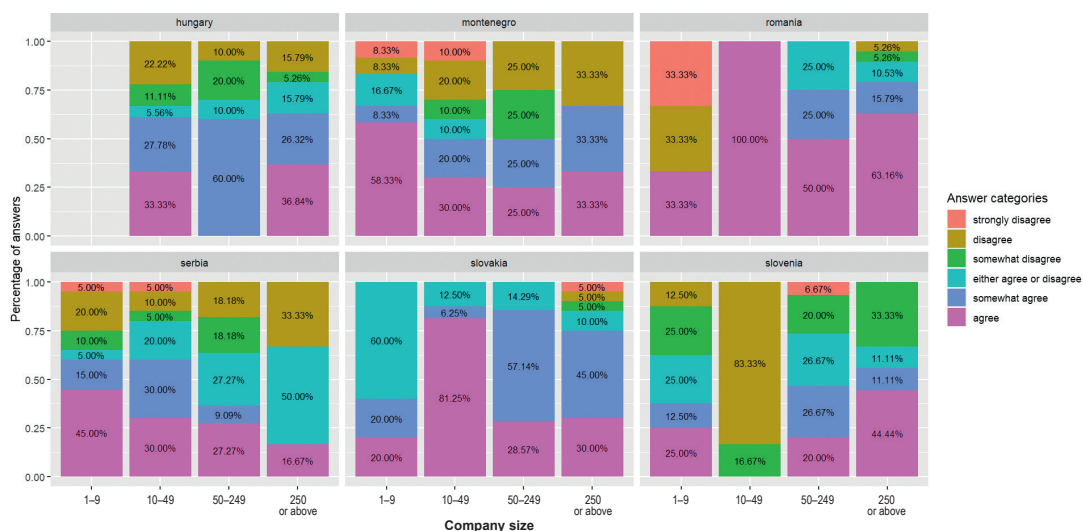
Srbsko prezentuje model, v ktorom menšie podniky (1–9 zamestnancov) vykazujú výrazný podiel odpovedí „rozhodne nesúhlasím“, ktorý postupne klesá so zväčšením veľkosti podniku, pričom v najväčších podnikoch (250 a viac zamestnancov) sú iba odpovede „skôr súhlasím“ a „súhlasím“. Slovensko vykazuje vzorec, kde menšie podniky majú vyšší podiel súhlasných reakcií („súhlasím“ a „skôr súhlasím“), zatiaľ čo vo väčších podnikoch sa objavujú aj odpovede „nesúhlasím“ a „skôr nesúhlasím“. V Slovinsku sa pozoruje rozmanitejšie rozloženie odpovedí podľa veľkosti podniku, kde najmenšie podniky majú vysoký podiel negatívnych odpovedí a väčšie podniky prejavujú širšie spektrum názorov vrátane výrazného zastúpenia odpovedí „súhlasím“.

Celkovo analýza naznačuje, že vnímanie slobody diskusie o otázkach so sociálnymi partnermi môže byť v niektorých krajinách ovplyvnené veľkosťou podniku, pričom vo väčšine prípadov sa prejavuje tendencia vyššieho súhlasu vo väčších podnikoch, hoci charakteristiky sa líšia medzi jednotlivými krajinami.

Q1.6: Verím, že sektorový sociálny dialóg/sektorové pracovnoprávne regulácie môžu pomôcť znížiť mieru nepredvídateľnosti na trhu práce.

Rumunsko jednoznačne súhlasí s uvedeným tvrdením, pričom dominujú odpovede „súhlasím“, čo naznačuje pevné presvedčenie o účinnosti sociálneho dialógu a regulácii pri znižovaní nepredvídateľnosti na trhu práce. Slovensko tiež vykazuje všeobecný súhlas, pričom najvyšší podiel majú odpovede „súhlasím“, hoci významné zastúpenie majú aj odpovede „skôr súhlasím“ a „ani súhlasím, ani nesúhlasím“. Čierna Hora prezentuje vyváženejšie rozloženie odpovedí naprieč všetkými kategóriami, čo naznačuje zmiešané alebo neisté vnímanie platnosti tvrdenia. Najviac odpovedí je ale stále súhlasných. Maďarské firmy vykazujú relatívne rovnomernejšie rozloženie odpovedí, pričom prevládajú odpovede „skôr súhlasím“ a „súhlasím“, čo naznačuje mierne pozitívny postoj. Srbsko a Slovinsko predstavujú zložitejší obraz, kde najčastejšími odpoveďami sú „súhlasím“ a „skôr nesúhlasím“, prípadne „ani súhlasím, ani nesúhlasím“ čo indikuje rozdelený názor na platnosť tvrdenia, pričom značná časť respondentov vyjadruje neistotu alebo neutralitu.

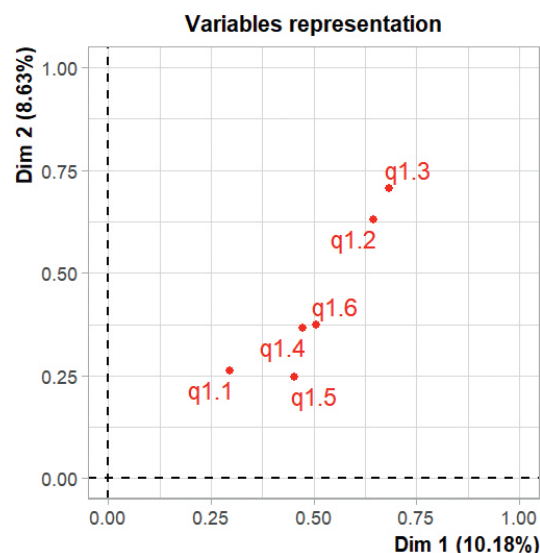

Rumunsko vykazuje konzistentný vzorec silného súhlasu naprieč všetkými veľkosťami podnikov (výnimkou sú najmenšie podniky do 9 zamestnancov), pričom dominujú odpovede „súhlasím“, čo naznačuje jednotnú vieru v efektívnosť týchto mechanizmov. Slovensko ukazuje všeobecný trend smerom k súhlasu, kde prevládajú odpovede „súhlasím“ a „skôr súhlasím“, hoci menšie podniky (1–9 zamestnancov) väčšinou prejavujú neutrálny postoj. Čierna Hora prezentuje zložitý vzorec: menšie podniky (1–9 zamestnancov a 1049 zamestnancov) vykazujú vyšší podiel odpovedí „rozhodne nesúhlasím“ a „nesúhlasím“, zatiaľ čo väčšie podniky (250 a viac zamestnancov) výrazne inklinujú k odpovediam „súhlasím“. Maďarské podniky inklinujú k odpovediam „súhlasím“, „skôr súhlasím“ a pre najmenšie podniky neexistujú dostupné údaje.

Odborná analýza vnímaného vplyvu sociálneho dialógu a lobingu

Táto časť bude analyzovať všetky otázky z prvého bloku pomocou štatistického nástroja nazývaného viacnásobná korešpondenčná analýza (MCA). Viacnásobná korešpondenčná analýza je štatistická technika používaná na skúmanie vzťahov v rámci kategorizovaných údajov. Na rozdiel od metód určených pre číselné premenné, viacnásobná korešpondenčná analýza vizualizuje vzájomné väzby medzi kategóriami kvalitatívnych premenných, ako sú napríklad odpovede v dotazníkoch alebo demografické klasifikácie. Táto metóda transformuje kategorizované údaje do geometrického priestoru, kde sú jednotlivé kategórie reprezentované ako body.

Blízkosť bodov na výslednej mape indikuje silu vzťahu medzi príslušnými kategóriami. Kategórie, ktoré sa často vyskytujú spolu, budú umiestnené bližšie pri sebe. Naopak, kategórie, ktoré sa zriedkavo spájajú, budú od seba vzdialenejšie. Táto vizualizácia uľahčuje identifikáciu vzorcov a štruktúr v dátach, čím odhaľuje skryté vzťahy, ktoré nemusia byť zrejmé pri tradičných kontingenčných tabuľkách.

Symbols:

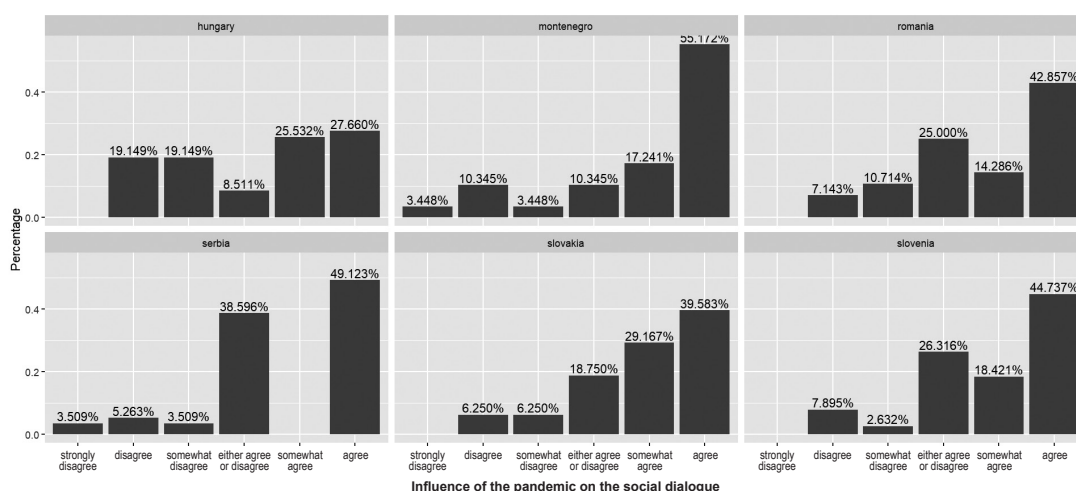
Q1.1	Vláda sa venuje podpore sociálneho dialógu na sektorovej úrovni.
Q1.2 Q1.2	Zamestnávateľské organizácie môžu prostredníctvom sociálneho dialógu ovplyvňovať národnú ekonomickú a/alebo sociálnu politiku.
Q1.3	Zamestnávateľské organizácie môžu prostredníctvom lobingových aktivít ovplyvňovať národnú ekonomickú a/alebo sociálnu politiku.
Q1.4	Jednotliví zamestnávatelia môžu prostredníctvom lobingových akcií ovplyvňovať národnú ekonomickú a/alebo sociálnu politiku.
Q1.5	Môžeme voľne diskutovať o akýchkoľvek otázkach so sociálnymi partnermi počas našich stretnutí.
Q1.6	Verím, že sektorový sociálny dialóg a sektorové pracovnoprávne regulácie môžu pomôcť znížiť mieru nepredvídateľnosti na trhu práce.

Poznámka: Zobrazené sú iba tie odpovede, ktoré neobsahujú žiadne chýbajúce hodnoty.

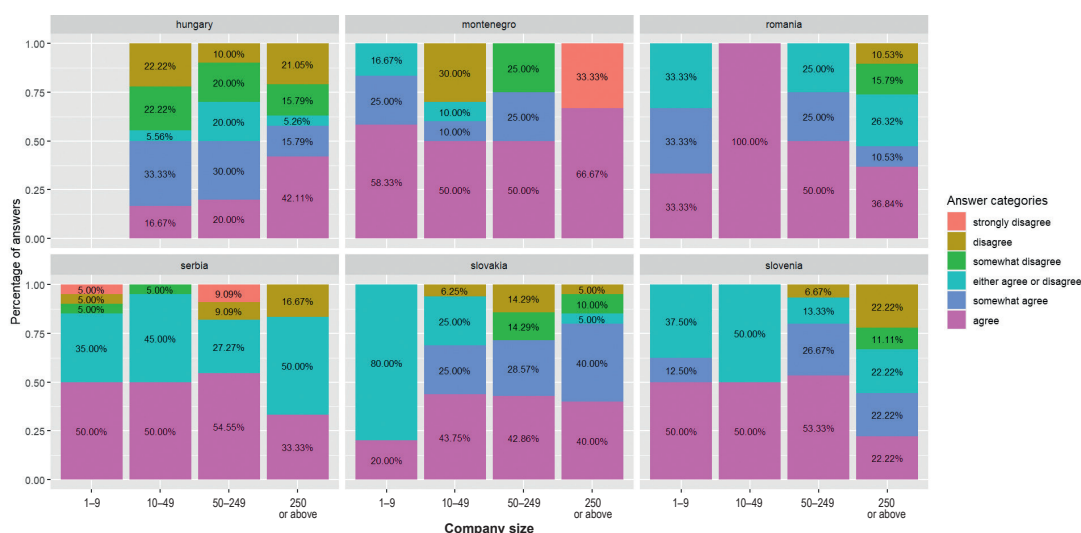
V rámci šiestich výrokov respondenti z rôznych krajín vyjadrili najmä súhlas s vplyvom jednotlivých zamestnávateľov prostredníctvom lobingu (Q1.4) a stabilizujúcim účinkom sektorového sociálneho dialógu a pracovnoprávných regulácií (Q1.6). Kým vplyv zamestnávateľských organizácií (Q1.2 a Q1.3) bol hodnotený prevažne jednoznačne súhlasne, vnímanie angažovanosti vlády pri podpore sociálneho dialógu (Q1.1) a špecifického vplyvu lobingu jednotlivých zamestnávateľov (Q1.5) vyvolalo rozmanitejšie reakcie, čo naznačuje isté rozdiely v týchto oblastiach.

Vplyv na sociálny dialóg v posledných rokoch

Q2.1: Pandémia COVID-19

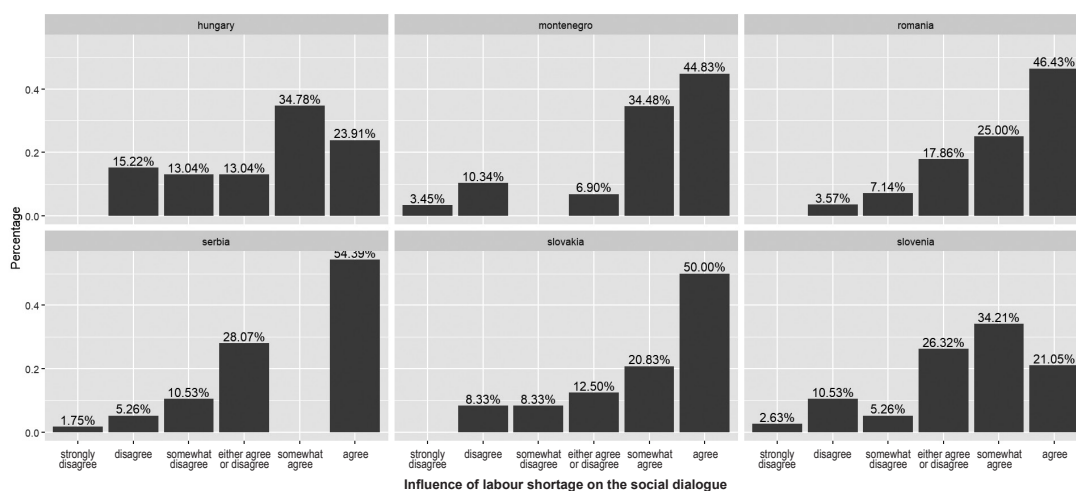

Čierna hora vykazuje najsilnejší súhlas, pričom dominujú odpovede „súhlasím“, čo naznačuje vnímanie výrazného vplyvu. Maďarsko prezentuje vyváženejšie rozloženie odpovedí, čo signalizuje zmiešaný alebo neistý pohľad na vplyv pandémie. Rumunsko, Slovensko a Slovinsko inklinujú k súhlasu, hoci s významným podielom odpovedí „ani súhlasím, ani nesúhlasím“. Silný súhlas vyjadrili aj respondenti zo Srbska, avšak významný podiel odpovedí bol aj v kategórii „ani súhlasím, ani nesúhlasím“.

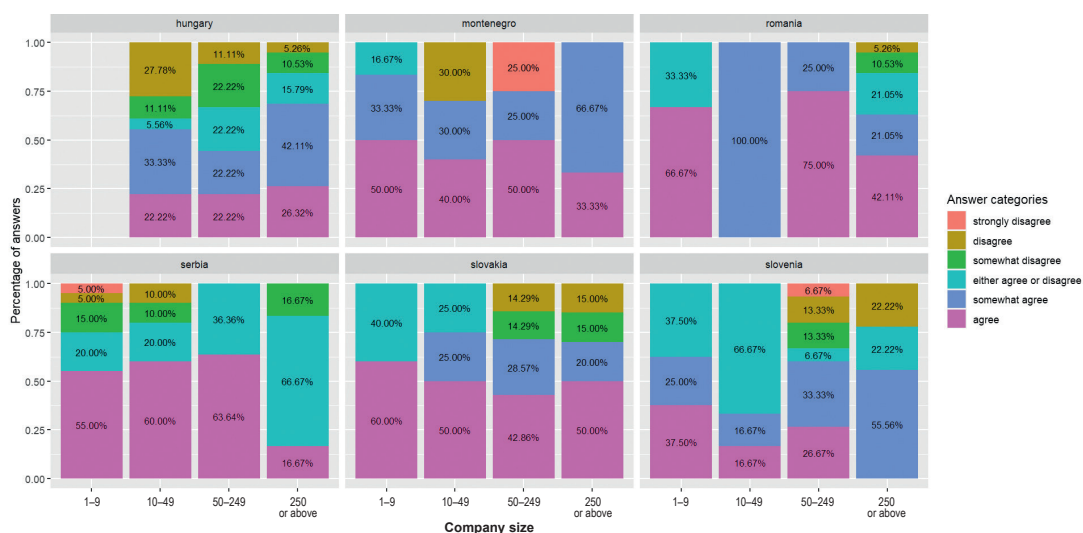

V maďarských podnikoch prevažujú súhlasné odpovede, pričom s rastom veľkosti spoločnosti rastie aj podiel odpovedí „súhlasím“. Čierna Hora prezentuje komplexný vzťah medzi veľkosťou podniku a názorom; väčšie podniky (250 a viac zamestnancov) sú polarizované s vyšším podielom odpovedí „rozhodne nesúhlasím“ aj „súhlasím“, zatiaľ čo menšie podniky (1–9 zamestnancov) výrazne inklinujú k súhlasu. Rumunsko vykazuje konzistentný vzorec silného súhlasu vo všetkých veľkostných kategóriách podnikov, pričom dominujú odpovede „súhlasím“, čo naznačuje jednotné vnímanie vplyvu pandémie. Podobne ako v Čiernej Hore aj väčšina zamestnávateľov v Srbsku súhlasí s vplyvom pandémie COVID-19. Významný podiel sa prikláňa k neutrálnej odpovedi a výrazný nesúhlas vyjadrilo iba malé percento v podnikoch s 1–9 zamestnancami a 50–249 zamestnancami. Malé podniky na Slovensku sa prikláňajú k neutrálnej odpovedi, zatiaľ čo väčšie firmy vykázali najviac odpovedí „skôr súhlasím“ a „súhlasím“. Slovinsko vykazuje variácie súvisiace s veľkosťou podniku, kde väčšie podniky majú viac odpovedí „nesúhlasím“ a „skôr nesúhlasím“, zatiaľ čo menšie podniky inklinujú k „súhlasím“, čo naznačuje možnú súvislosť medzi veľkosťou podniku a vnímaním vplyvu.

Q2.2: Nedostatok pracovnej sily

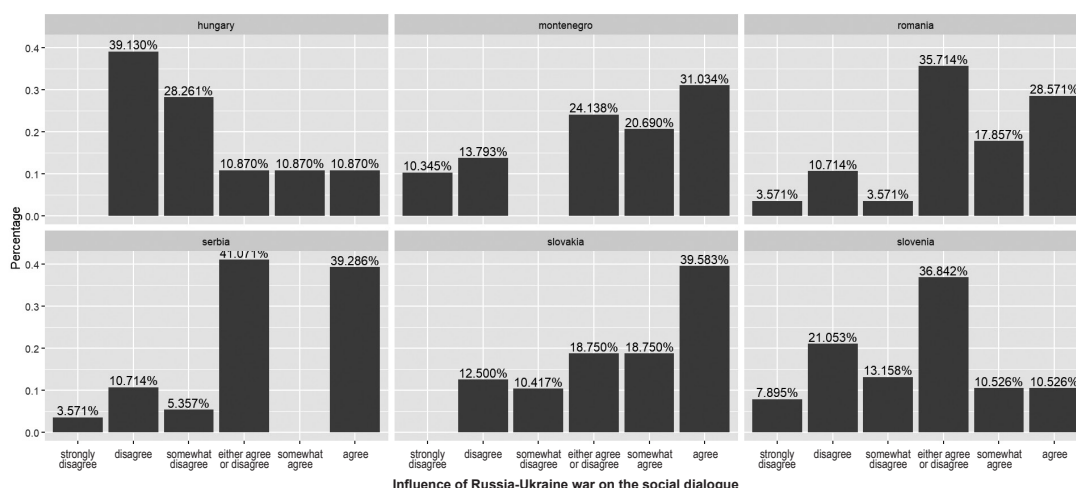

V Maďarsku síce prevládajú súhlasné odpovede, no významný podiel tvoria aj neutrálne a nesúhlasné odpovede, čo odráža nedostatok konsenzu. Čierna Hora, Rumunsko a Slovensko vykazujú najsilnejší súhlas, pričom dominujú odpovede „súhlasím“, čo naznačuje vnímanie významného vplyvu. V Srbsku sa prejavili rozmanitejšie reakcie, kombinujúce odpovede „súhlasím“ a „ani súhlasím, ani nesúhlasím“, čo naznačuje jemnejší pohľad na daný vzťah. Slovinské odpovede tiež prezentujú rôznorodé rozdelenie názorov, kde najčastejšou odpoveďou je „skôr súhlasím“, no významný podiel tvoria aj odpovede „ani súhlasím, ani nesúhlasím“ a „súhlasím“.

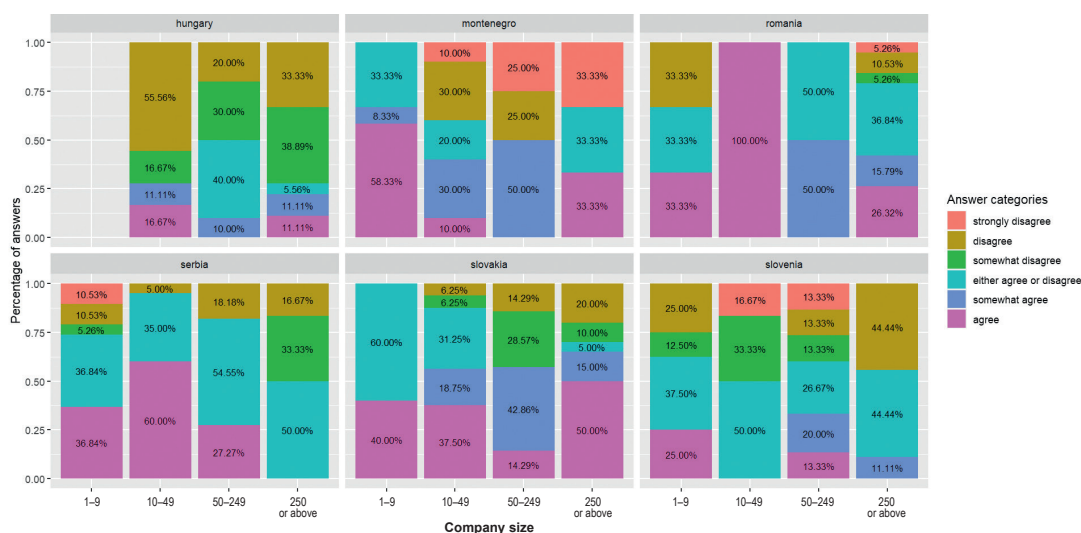

Rumunsko vykazuje konzistentný vzorec silného súhlasu vo všetkých veľkostných kategóriách podnikov, pričom dominujú odpovede „súhlasím“, čo naznačuje jednotné vnímanie vplyvu. Čierna Hora predstavuje komplexný vzťah medzi veľkosťou podniku a názorom; stredne veľké podniky (s 10–49 a 50–249 zamestnancami) ukazujú kombináciu odpovedí „rozhodne nesúhlasím“ alebo „nesúhlasím“ a „súhlasím“, zatiaľ čo podniky s 250 a viac zamestnancami vyjadrili výhradne súhlas. Maďarsko vykazuje rozmanité rozdelenie názorov; pričom čím menšia firma, tým viac inklinuje k odpovedi „nesúhlasím“ a údaje za najmenšie podniky nie sú k dispozícii. Srbsko tiež prejavuje variácie súvisiace s veľkosťou podnikov, pričom menšie podniky majú viac odpovedí „rozhodne nesúhlasím“, zatiaľ čo väčšie inklinujú k „súhlasím“, čo naznačuje možnú súvislosť medzi veľkosťou podniku a vnímaním vplyvu. Slovenské a Slovinské podniky majú podobný názor, pričom s rastom veľkosti podniku sa prejavuje viac nesúhlasných odpovedí.

Q2.3: Vojna na Ukrajine

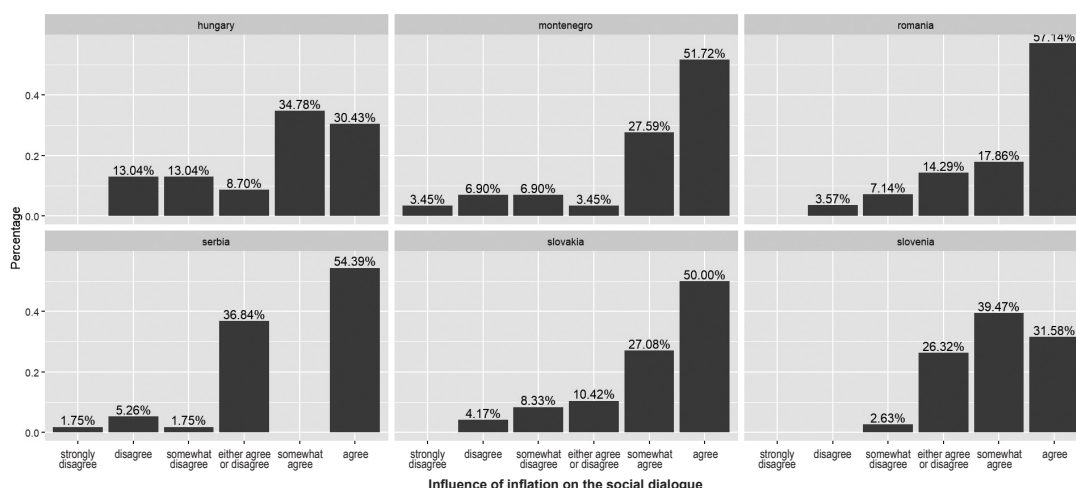

Maďarsko sa vyznačuje výraznou dominanciou nesúhlasných odpovedí. Čierna Hora a Slovensko vykazujú rozmanitejšie rozloženie odpovedí s významným podielom v kategóriách „súhlasím“, „skôr súhlasím“ a „ani súhlasím, ani nesúhlasím“. Rumunsko a Slovinsko prejavujú silný konsenzus, pričom dominujú odpovede „ani súhlasím, ani nesúhlasím“, čo naznačuje neistý pohľad, no významný podiel ostatných odpovedí naznačuje široké vnímanie vplyvu. V Srbsku sa objavilo najviac odpovedí v kategórii „ani súhlasím, ani nesúhlasím“ a skoro rovnaký podiel s významom vojny na Ukrajine súhlasilo.

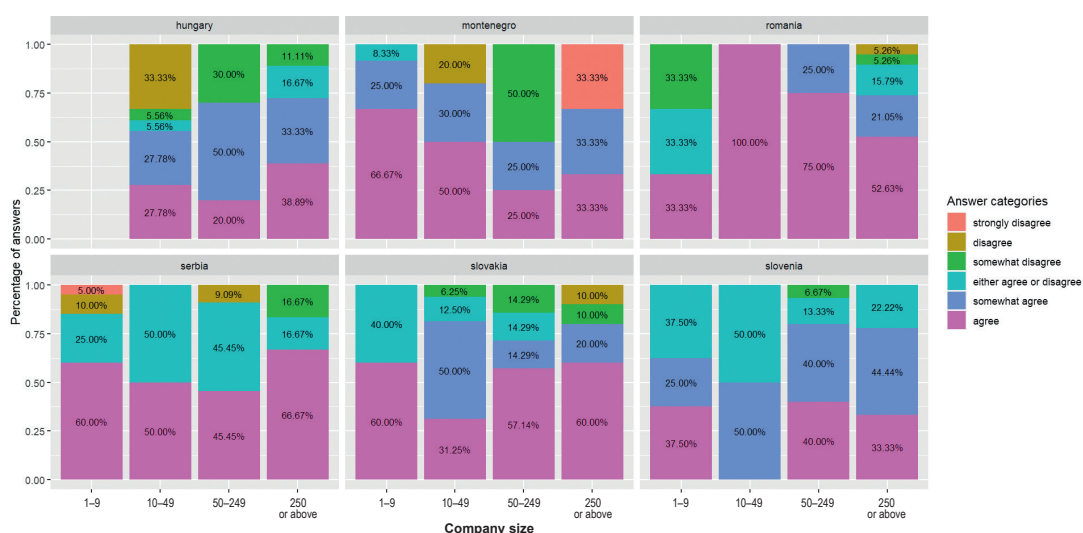

Maďarsko prezentuje zložitý vzorec; kedy všetky veľkosti podnikov výrazne inklinujú k nesúhlasu. Súhlasné stanovisko zastáva iba približne štvrtina podnikov s 10–49 zamestnancami a o niečo menej podniky s 250 a viac zamestnancami. Rumunsko vykazuje konzistentný vzorec silného súhlasu vo všetkých veľkostných kategóriách podnikov, pričom dominujú odpovede „súhlasím“, čo naznačuje jednotné vnímanie vplyvu vojny na Ukrajine. Podniky v Čiernej Hore vykazujú variácie podľa veľkosti podnikov; menšie podniky majú viac odpovedí „rozhodne súhlasím“, zatiaľ čo väčšie inklinujú k „rozhodne nesúhlasím“, čo naznačuje možnú súvislosť medzi veľkosťou podniku a vnímaním vplyvu. V Srbsku s rastom veľkosti podniku rastie aj neistota ohľadne vplyvu vojny. Najviac súhlasných odpovedí bolo v podnikoch s 10–49 zamestnancami. Slovensko má rozmanitejšie rozloženie odpovedí s rôznorodými názormi naprieč všetkými veľkostnými kategóriami podnikov. Slovinskí zamestnávateľia skôr zastávajú názor, že vojna na Ukrajine neovplyvnila sociálny dialóg. Významný podiel respondentov vyjadril neutrálny postoj a súhlas prejavili iba firmy s 1–9 a 50–249 zamestnancami.

Q2.4: Inflácia

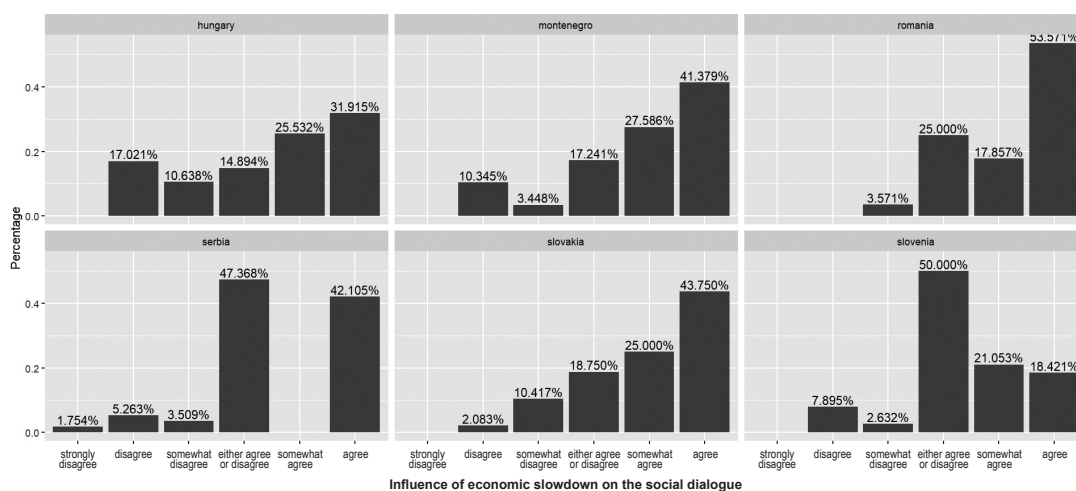

Čierna Hora, Rumunsko a Slovensko vykazujú najsilnejší súhlas, pričom dominujú odpovede „súhlasím“, čo naznačuje široké vnímanie významného vplyvu. Slovinsko a Srbsko prezentujú rozmanitejšie reakcie, s výrazným podielom odpovedí v kategóriách „súhlasím“, „skôr súhlasím“ a „ani súhlasím, ani nesúhlasím“, čo naznačuje jemnejší pohľad na dané tvrdenie. Maďarsko má výraznejšie odlišné vzory; má vyváženejšie rozloženie odpovedí s významným podielom „skôr súhlasím“, ale nezanedbateľný podiel dosiahli aj nesúhlasné odpovede.

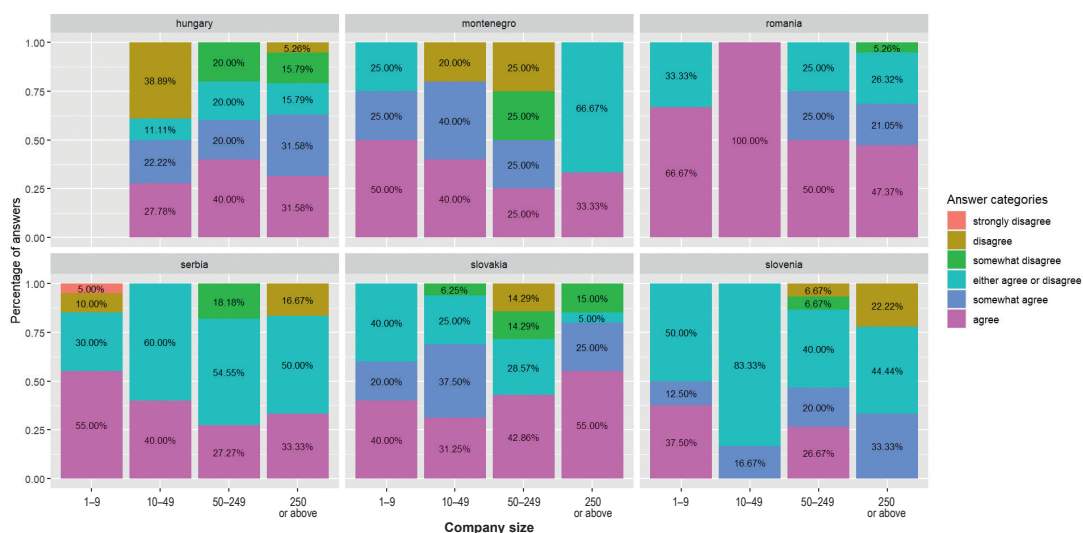

Čierna Hora predstavuje komplexný vzťah medzi veľkosťou podniku a názorom; menšie podniky (1–9 zamestnancov) prejavujú kombináciu odpovedí „súhlasím“ a „skôr súhlasím“, zatiaľ čo väčšie podniky (250 a viac zamestnancov) výrazne inklinujú k nesúhlasu. Rumunsko vykazuje konzistentný vzorec silného súhlasu vo všetkých veľkostných kategóriách podnikov (s výnimkou malých podnikov do 9 zamestnancov), pričom dominujú odpovede „súhlasím“, čo naznačuje jednotné vnímanie vplyvu inflácie na sociálny dialóg. Maďarsko a Srbsko vykazujú variácie podľa veľkosti podnikov; menšie podniky majú viac nesúhlasných odpovedí, zatiaľ čo väčšie inklinujú k „súhlasím“, čo naznačuje možnú súvislosť medzi veľkosťou podniku a vnímaním vplyvu. Slovensko a Slovinsko majú rozmanitejšie rozloženie názorov, no naprieč všetkými veľkostnými kategóriami podnikov prevláda súhlasné stanovisko.

Q2.5: Spomalenie ekonomiky

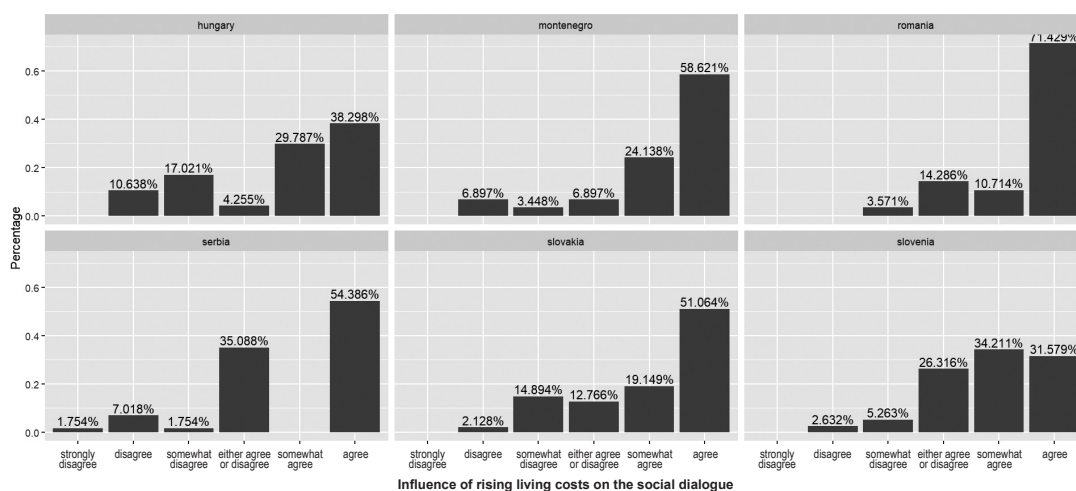

Maďarsko má vyváženejšie rozloženie odpovedí s významným podielom „skôr súhlasím“ a „súhlasím“, ale s nezanedbateľným podielom nesúhlasných odpovedí. Rumunsko a Slovensko vykazujú najsilnejší súhlas, pričom dominujú odpovede „súhlasím“, čo naznačuje vnímanie významného vplyvu. Čierna Hora prezentuje mierne rozmanitejšie reakcie, s výrazným podielom odpovedí v súhlasných kategóriách, no relatívne vysoký podiel dosiahla odpoveď „nesúhlasím“, čo naznačuje jemnejší pohľad na dané tvrdenie. Srbsko a Slovinsko výrazne inklinujú k odpovedi „ani súhlasím, ani nesúhlasím“.

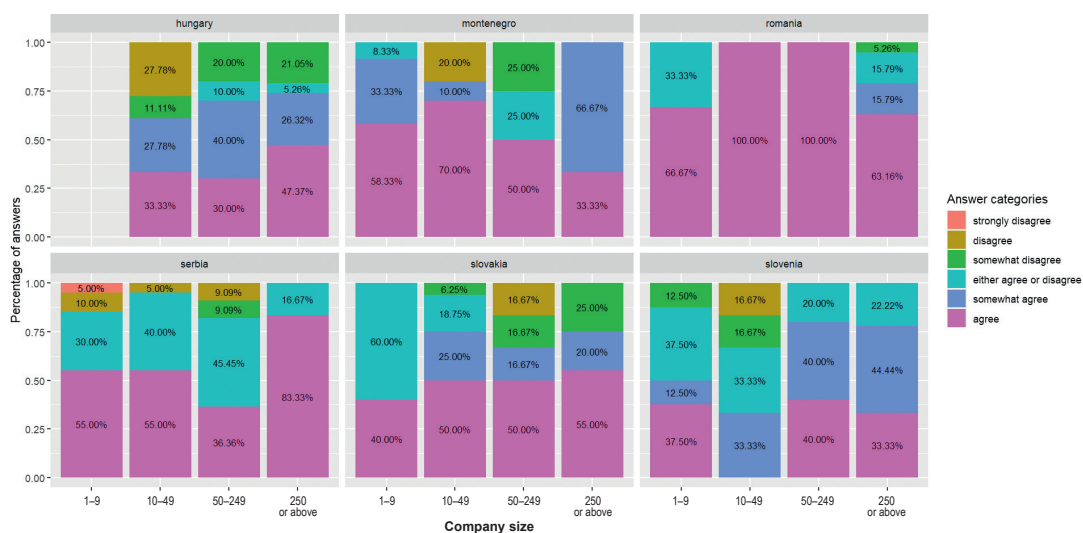

Všeobecný trend naznačuje, že väčšie podniky vnímajú spomalenie ekonomiky ako výraznejší vplyv na sociálny dialóg, pričom s rastom veľkosti podniku dochádza k výraznému posunu smerom k súhlasu. Čierna Hora vykazuje obzvlášť zaujímavú polarizáciu vo väčších firmách, kde je výrazný rozkol medzi výrazným súhlasom a nesúhlasom, prípadne neutrálnym postojom, čo naznačuje špecifickú dynamiku v rámci tejto krajiny.

Q2.6: Rastúce životné náklady

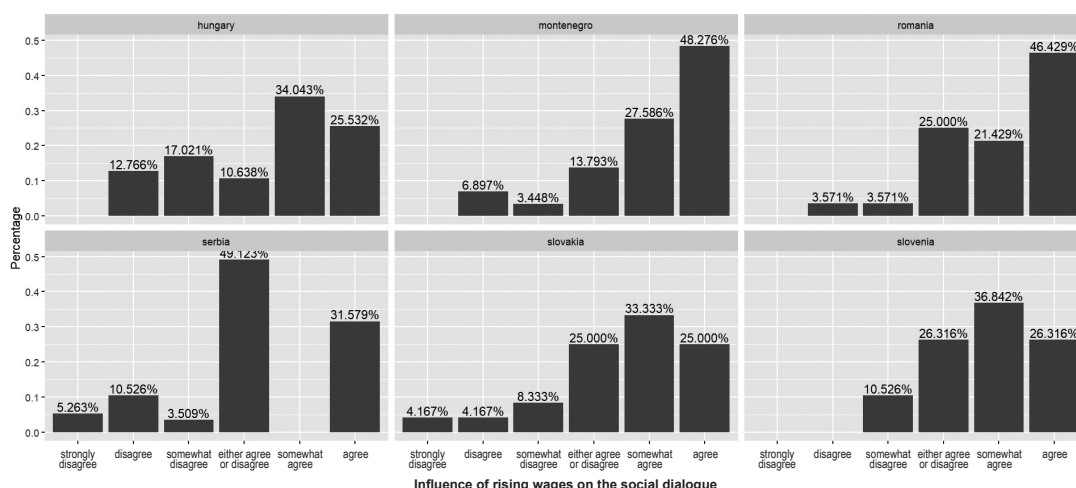

Vo väčšine krajín je zaznamenaný všeobecný trend súhlasu, s výrazným podielom odpovedí „súhlasím“, čo naznačuje, že rastúce životné náklady významne ovplyvňujú sociálny dialóg. Maďarsko, Srbsko a Slovinsko však vynikajú vyváženým rozložením odpovedí v jednotlivých kategóriách a značným podielom odpovedí „ani súhlasím, ani nesúhlasím“, alebo „nesúhlasím“, čo poukazuje na neistý pohľad na vzťah medzi rastúcimi životnými nákladmi a sociálnym dialógom v porovnaní s ostatnými krajinami.

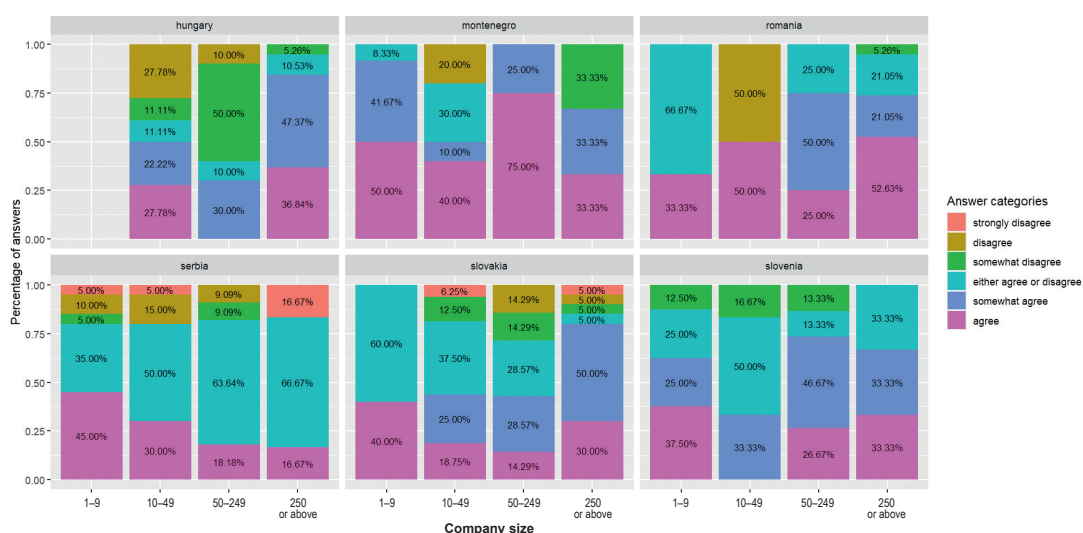

Všeobecný trend naznačuje, že vo väčšine krajín väčšie spoločnosti vnímajú rastúce životné náklady ako silnejší faktor ovplyvňujúci sociálny dialóg, pričom s rastom veľkosti podniku dochádza k výraznému posunu smerom k súhlasu. Slovinsko a Maďarsko však vykazujú špecifické vzory; Slovinsko ukazuje výrazný rozkol, kde menšie spoločnosti inklinujú k nesúhlasu a väčšie spoločnosti k súhlasu, zatiaľ čo Maďarsko má rozmanitejšie reakcie v závislosti od veľkosti, pričom stredne veľké firmy inklinujú k nesúhlasu a najväčšie spoločnosti prejavujú vyváženější názor.

Q2.7: Zvyšovanie plátov

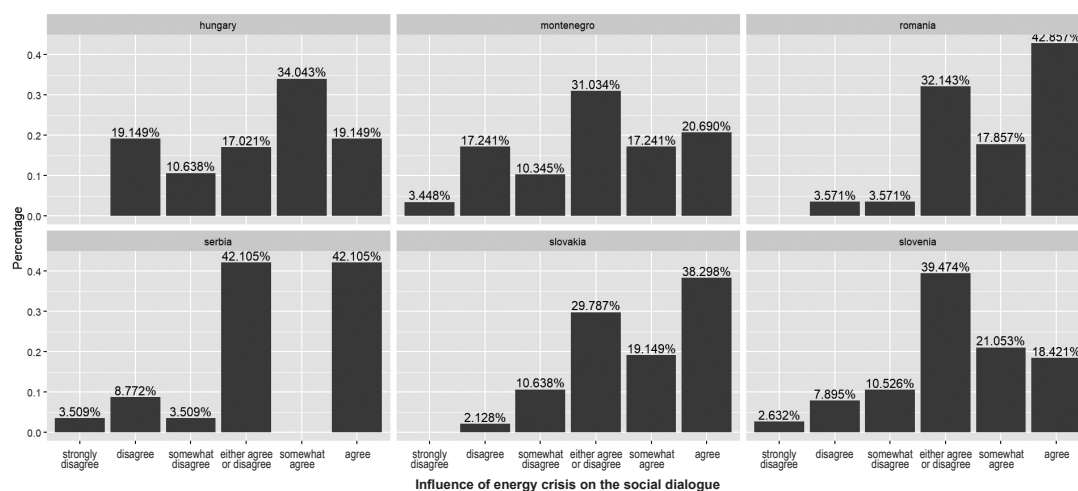

Vo väčšine krajín prevláda všeobecný trend súhlasu, s výrazným zastúpením odpovedí „súhlasím“, čo naznačuje široké vnímanie, že rastúce mzdy významne ovplyvňujú sociálny dialóg. Maďarsko sa tiež prikláňa k súhlasu, no bolo zaznamenaných zároveň relatívne vysoký podiel nesúhlasných názorov, čo naznačuje nejasné vnímanie priameho vplyvu rastúcich miezd na sociálny dialóg. Srbsko vykazuje silný neutrálny postoj, pričom dominujú odpovede „ani súhlasím, ani nesúhlasím“.

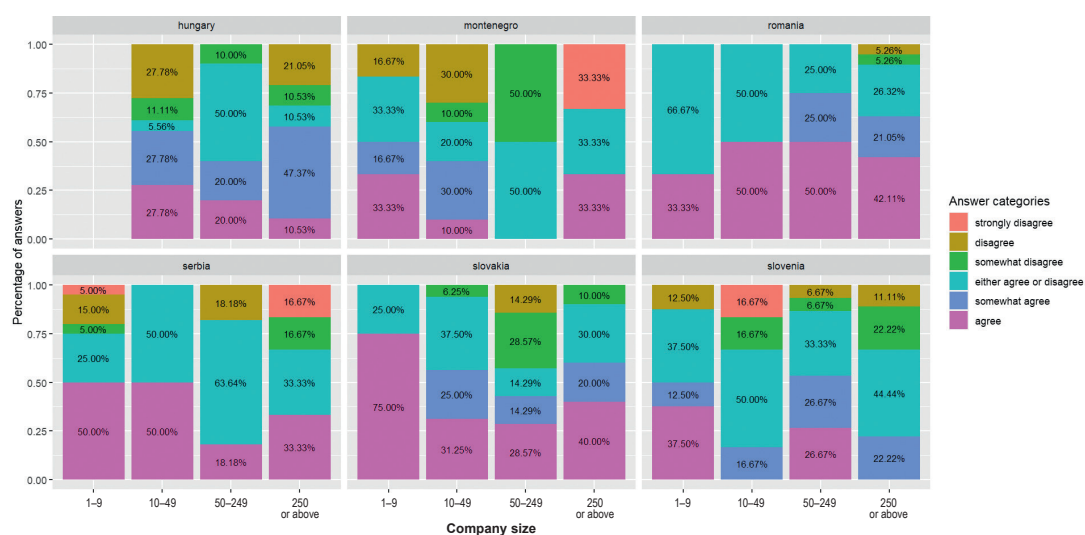

Srbsko vykazuje výrazný trend, kde menšie spoločnosti prejavujú súhlas, zatiaľ čo väčšie spoločnosti inklinujú k silnému nesúhlasu, čo poukazuje na jedinečné vnímanie vplyvu rastúcich miezd na sociálny dialóg závislé od veľkosti podniku.

Q2.8: Energetická kríza

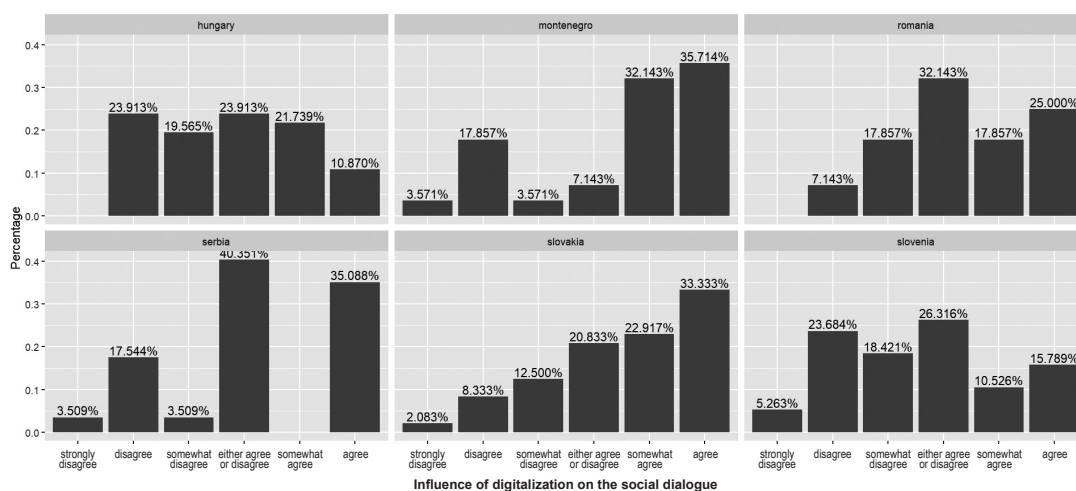

Graf naznačuje, že energetická kríza do určitej miery ovplyvňuje sociálny dialóg. Maďarsko a Čierna Hora vykazujú vyváženjšie rozloženie názorov, čo naznačuje menej jednoznačný pohľad na vplyv energetickej krízy na sociálny dialóg v porovnaní s ostatnými krajinami. V Rumunsku a na Slovensku prevláda súhlas, no značný podiel respondentov odpovedal neutrálne. V Srbsku boli odpovede „ani súhlasím, ani nesúhlasím“ a „súhlasím“ vyrovnané. Slovinsko sa vyznačuje neutrálnym postojom k tejto otázke.

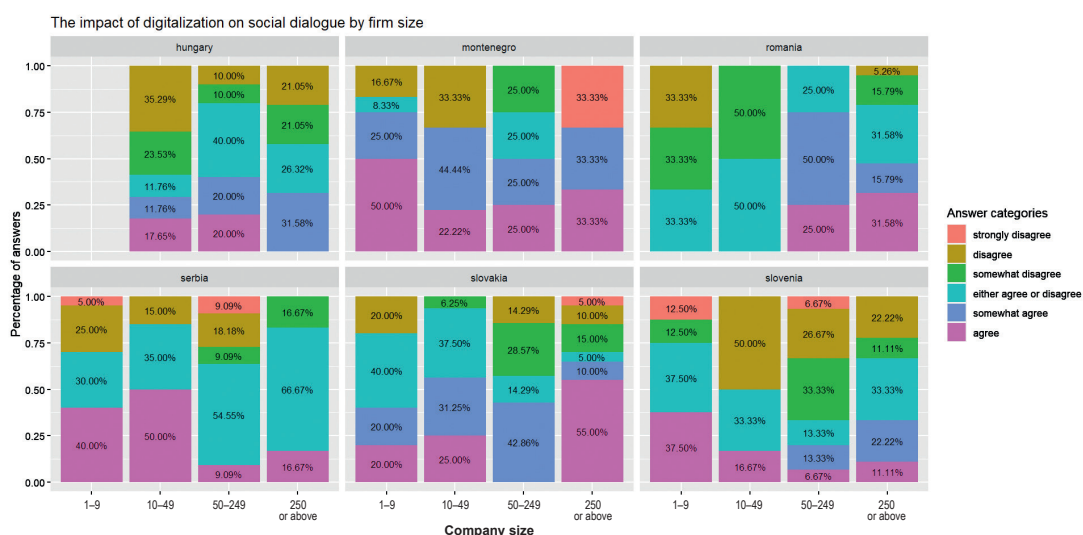

Na rozdiel od konzistentného súhlasu pozorovaného v Rumunsku, Maďarsko vykazuje rozmanitejší a menej jednoznačný vzorec naprieč veľkosťami spoločností. To naznačuje, že vnímanie vplyvu energetickej krízy na sociálny dialóg v Maďarsku je rôznorodejší a potenciálne ovplyvnený faktormi špecifickými pre maďarský kontext v porovnaní s jasnejšími trendmi viditeľnými v iných krajinách.

Q2.9: Digitalizácia

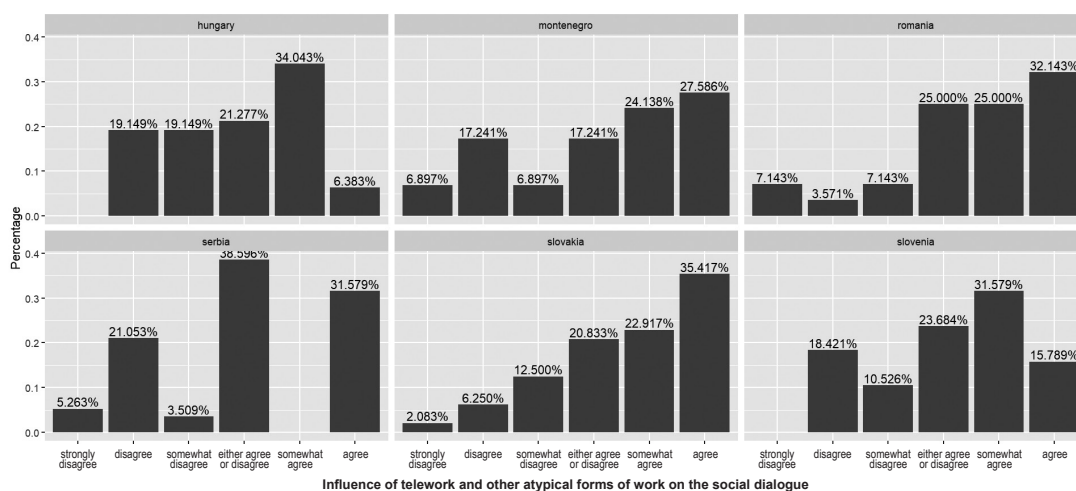

Maďarsko vyniká vyváženým rozložením názorov v porovnaní s ostatnými krajinami, pričom vykazuje významný podiel odpovedí „ani súhlasím, ani nesúhlasím“ a „nesúhlasím“, čo naznačuje menej jednoznačný pohľad na vplyv digitalizácie. Slovinsko, hoci tiež vykazuje rozmanité rozloženie názorov, prejavuje jedinečný vzorec silného nesúhlasu, najmä v kategórii „rozhodne nesúhlasím“, ktorý je v ostatných krajinách menej výrazný. Naopak, Čierna Hora a Slovensko majú tendenciu výrazne inklinovať k súhlasu, čo naznačuje konzistentnejší pohľad na vplyv digitalizácie na sociálny dialóg. Srbsko a Rumunsko dosiahli najvyšší podiel odpovedí „ani súhlasím, ani nesúhlasím“.

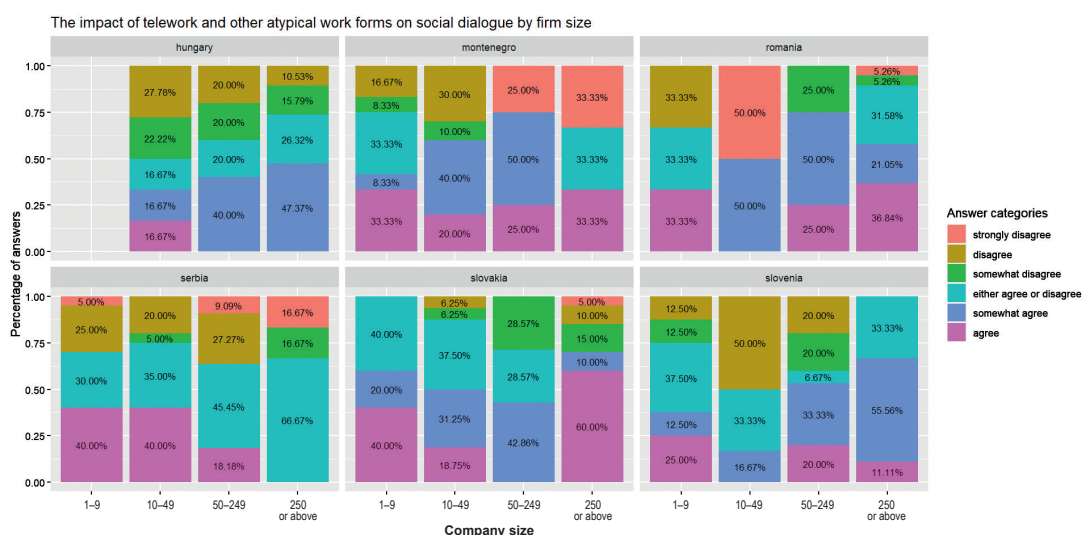

Čierna Hora vykazuje jedinečný vzorec, kde menšie spoločnosti prejavujú silnú kombináciu odpovedí „súhlasím“ a „skôr súhlasím“. Naopak, väčšie spoločnosti majú výrazný sklon k silnému nesúhlasu, čo je trend menej výrazný v iných krajinách. V Rumunsku k súhlasu inklinujú väčšie spoločnosti. Maďarsko, Srbsko, Slovensko a Slovinsko majú rozmanitejšie, ale všeobecne menej extrémne rozloženie názorov než Čierna Hora a Slovinsko.

Q2.10: Telepráca a iné atypické formy práce

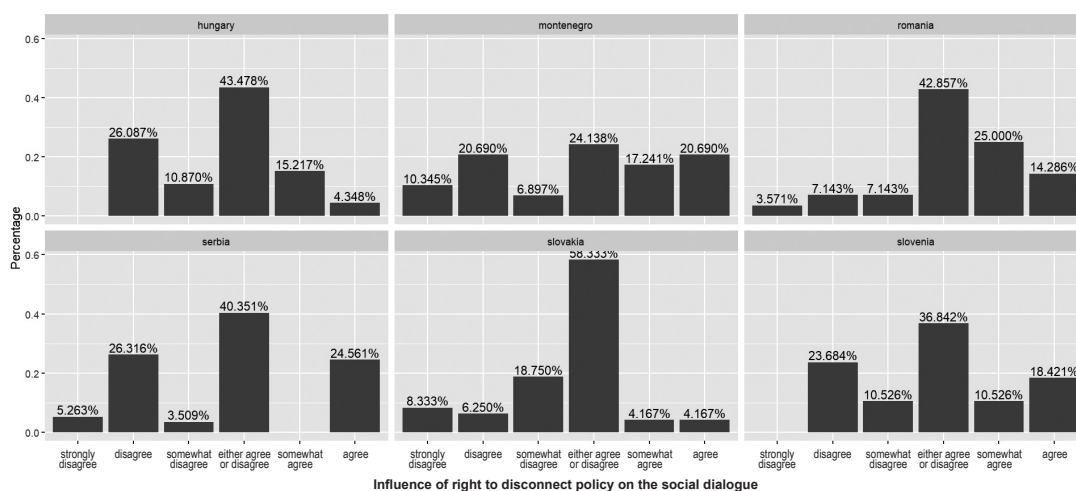

Čierna Hora vykazuje jedinečný vzorec relatívne vyváženého rozloženia názorov so značným zastúpením vo všetkých kategóriách, čo naznačuje menej jednoznačný pohľad na vplyv telepráce v porovnaní so silnejšími trendmi súhlasu zaznamenanými v Rumunsku a na Slovensku. Slovensko síce prejavuje všeobecný sklon k súhlasu, no zároveň vykazuje aj výrazný podiel odpovedí „ani súhlasím, ani nesúhlasím“, čo poukazuje na mieru neistoty, ktorá nie je v Rumunsku až taká výrazná. Naopak, Rumunsko vykazuje silný a konzistentný súhlas. Medzitým Maďarsko a Srbsko vykazujú rozmanitejšie rozloženie odpovedí.

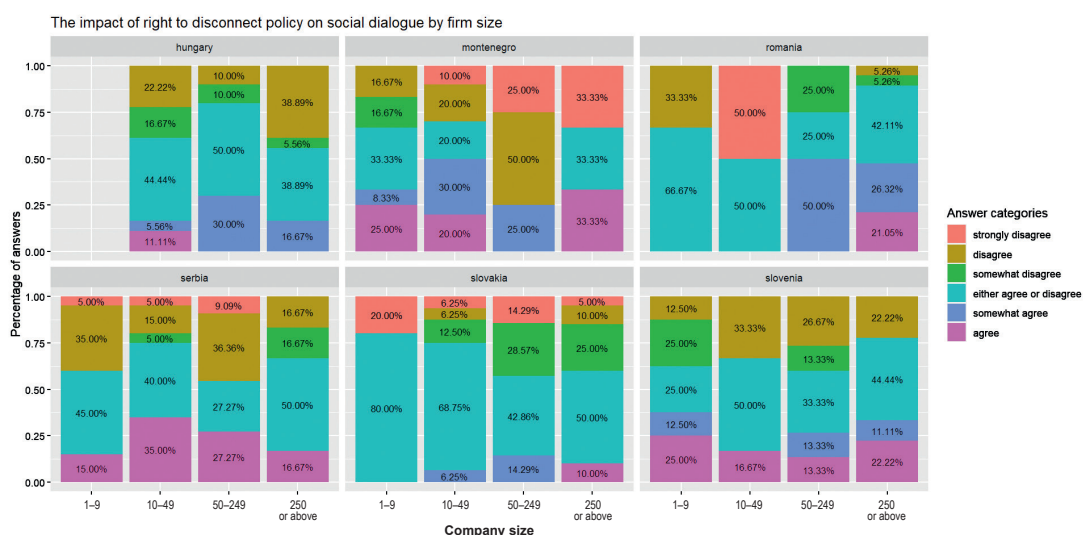

Maďarsko vykazuje rovnomernejšie rozloženie názorov, čo poukazuje na menej jednoznačný pohľad na vplyv telepráce. S rastúcou veľkosťou podniku však rastie aj percento súhlasných odpovedí a naopak, negatívnych ubúda. V Čiernej Hore bolo zaznamenaných najviac súhlasných odpovedí vo firmách s 10–49 a 50–249 zamestnancami. Vo veľkých podnikoch v Čiernej Hore prejavili zamestnávateľia najmä výrazný nesúhlas alebo neutrálny postoj. V Rumunsku je veľmi zaujímavá veľkostná kategória 10–49 zamestnancov, v ktorej respondenti vyjadrili buď iba silný nesúhlas, alebo skôr súhlasný názor. Srbsko vykazuje jedinečný vzorec s vysokým podielom odpovedí „ani súhlasím, ani nesúhlasím“ naprieč všetkými veľkosťami podnikov, čo naznačuje konzistentnú mieru neistoty, ktorá nie je v ostatných krajinách taká výrazná. Medzi slovenskými firmami prevládajú najmä súhlasné odpovede. Výraznejšie nesúhlasia iba väčšie firmy. V Slovinsku sa prejavil výrazný trend nesúhlasu v podnikoch strednej veľkosti (10–49 a 50–249 zamestnancov).

Q2.11: Právo na odpojenie sa

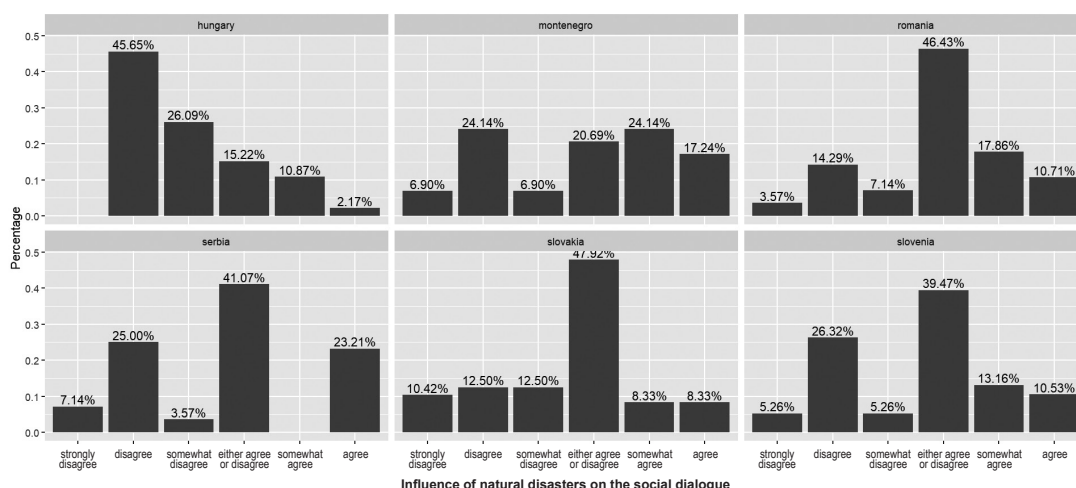

Vo všetkých krajinách dosiahla odpoveď „ani súhlasím, ani nesúhlasím“ najvyšší podiel. V Maďarsku prevláda skôr negatívny postoj. Čierna Hora má vyvážené rozloženie odpovedí. Srbsko vykazuje jedinečnú polarizáciu, s výraznou koncentráciou odpovedí v kategóriách „súhlasím“ a „nesúhlasím“. To poukazuje na hlboko rozdielne názory na vplyv danej práva na odpojenie na sociálny dialóg. Táto výrazná polarizácia v Srbsku kontrastuje s všeobecne vyššou mierou súhlasu v Rumunsku. Na Slovensku prevláda neutrálny postoj, no viac respondentov sa prikláňa k nesúhlasu. Slovinské názory sú pomerne vyvážené, pričom takisto prevláda neutrálny postoj, no viac podnikov sa prikláňa k nesúhlasu.

Maďarsko vykazuje rozmanité rozloženie názorov naprieč veľkosťami podnikov, s výrazným podielom odpovedí „ani súhlasím, ani nesúhlasím“, čo naznačuje prevládajúcu neistotu alebo diferencované vnímanie dopadu práva na odpojenie. S rastúcou veľkosťou podnikov v Čiernej Hore rastie aj percento odpovedí „rozhodne nesúhlasím“. V Rumunsku a na Slovensku pozorujeme tiež veľký podiel neutrálnych odpovedí a súčasne významný podiel negatívnych odpovedí. V Srbsku výrazný nesúhlas klesá s rastom veľkosti podniku. V rámci Slovinska sú odpovede vyvážené.

Q2.12: Prírodné katastrofy

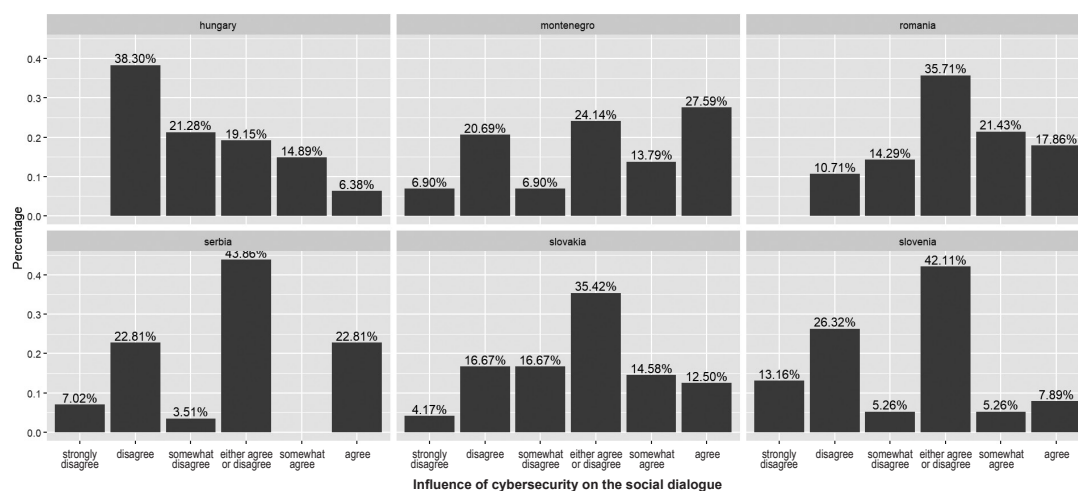

Maďarsko vykazuje najsilnejší nesúhlas spomedzi všetkých krajín, čo naznačuje výrazne nižšie vnímanie vplyvu prírodných katastrof na sociálny dialóg v porovnaní so všeobecným súhlasom alebo neistotou pozorovanou inde. Tento výrazný nesúhlas v Maďarsku kontrastuje s mierne prevažujúcim súhlasom pozorovaným v Rumunsku a v Čiernej Hore a s výraznou neistotou vyjadrenou v na Slovensku, kde sú odpovede „ani súhlasím, ani nesúhlasím“ prominentné. Navyše, aj v Srbsku, kde sú názory polarizované, je tendencia skôr k nesúhlasu. Výsledky v Slovinsku sú veľmi podobné – výrazne prevláda neutrálny postoj a prevažuje miera nesúhlasu.

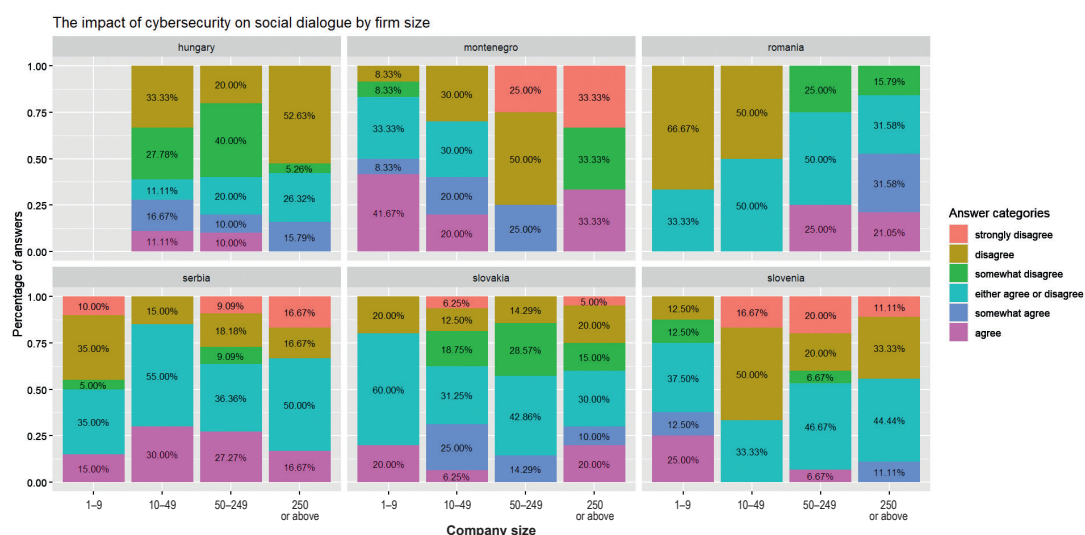

Slovensko vykazuje jedinečný vzorec silného nesúhlasu v menších podnikoch (1–9 zamestnancov) v kombinácii s výrazným posunom k súhlasu vo väčších podnikoch (250 a viac zamestnancov), čo predstavuje dynamiku, ktorá nie je tak jednoznačne vyjadrená v iných krajinách. Tento výrazný veľkostný rozdiel na Slovensku kontrastuje s konzistentným súhlasom v Rumunsku naprieč všetkými veľkosťami podnikov a s celkovo rozmanitejšími alebo nejasnými rozloženími odpovedí v Maďarsku, Čiernej Hore a Slovinsku.

Q2.13: Kyberbezpečnosť

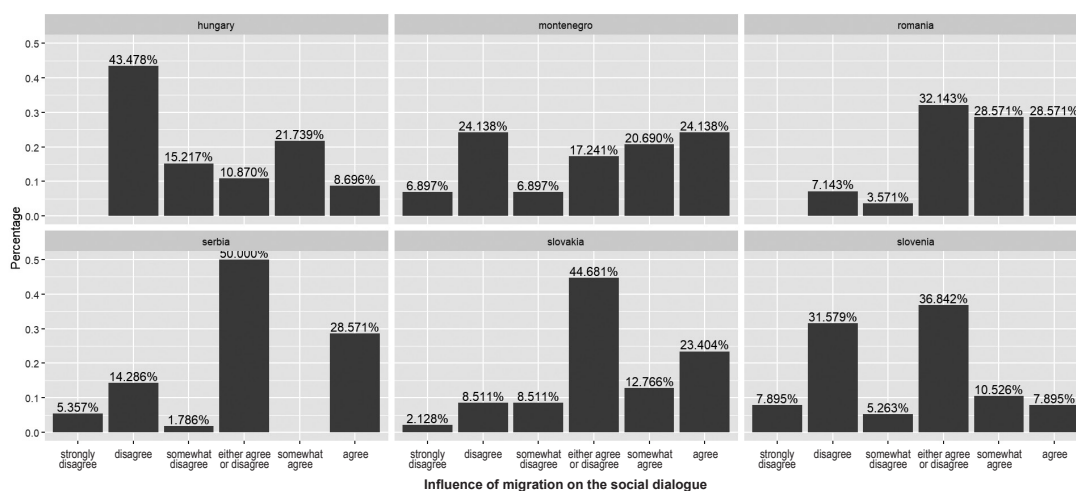

V Maďarsku pozorujeme najvyšší podiel nesúhlasných odpovedí spomedzi všetkých krajín. V Čiernej Hore zas dominuje odpoveď „súhlasím“ (najvyšší podiel odpovedí „súhlasím“ spomedzi všetkých krajín, čo naznačuje jasné vnímanie významného vplyvu kybernetickej bezpečnosti na sociálny dialóg), nasledujú neutrálnymi odpoveďami avšak aj významným podielom odpovede „nesúhlasím“. Všetky ostatné krajiny dosiahli najvyšší podiel odpovedí v kategórii „ani súhlasím, ani nesúhlasím“. Ako jediné z nich Rumunsko vykazuje skôr súhlas. Tento súhlas v Rumunsku kontrastuje s negatívnejším rozložením odpovedí v Srbsku, na Slovensku a v Slovinsku.

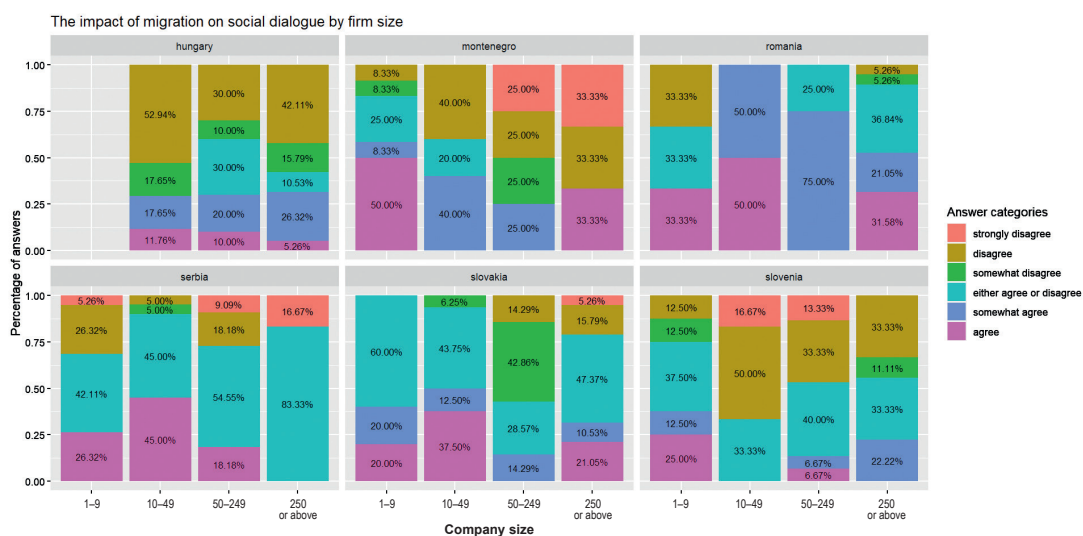

Rumunsko vykazuje konzistentný trend silného súhlasu naprieč všetkými veľkosťami podnikov, pričom dominujú odpovede „súhlasím“ a „skôr súhlasím“, čo naznačuje jednotné vnímanie vplyvu kybernetickej bezpečnosti na sociálny dialóg bez ohľadu na veľkosť firmy. Tento konzistentný súhlas v Rumunsku kontrastuje s rozmanitejšími vzormi pozorovanými v Maďarsku, Čiernej Hore a Slovinsku, kde menšie podniky často vykazujú vyššie podiely nesúhlasu alebo neistoty. Navyše, aj v Srbsku a na Slovensku, ktoré vykazujú určité zmeny súvisiace s veľkosťou podniku, je celková miera súhlasu menej výrazná ako v Rumunsku, čo poukazuje na jedinečnú úroveň konsenzu naprieč všetkými veľkosťami podnikov týkajúcu sa vplyvu kybernetickej bezpečnosti.

Q2.14: Migrácia

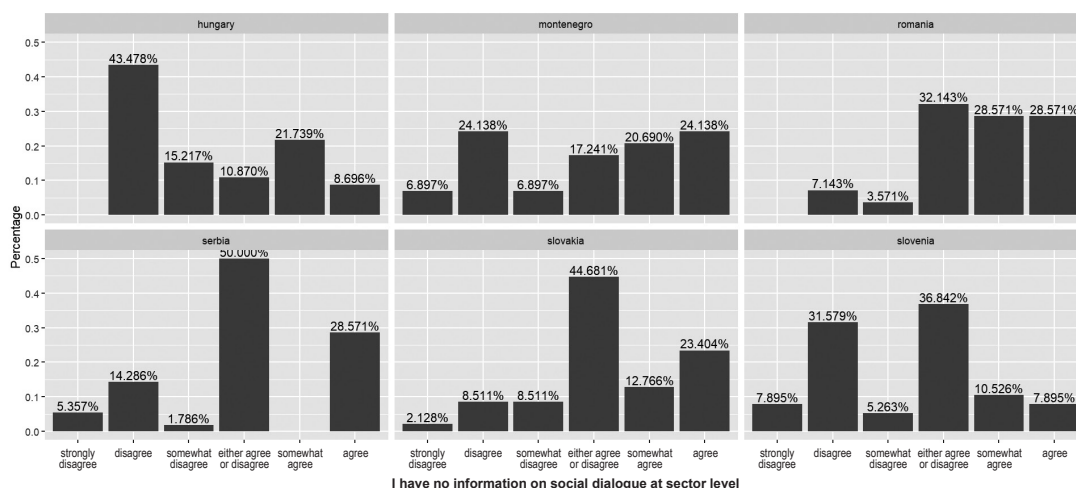

Maďarsko vykazuje najsilnejší nesúhlas spomedzi všetkých krajín, s dominantnou odpoveďou „nesúhlasím“, čo naznačuje výrazne nižšie vnímanie vplyvu migrácie na sociálny dialóg než všeobecný súhlas alebo neistota pozorovaná inde. Tento výrazný nesúhlas v Maďarsku kontrastuje so silným súhlasom pozorovaným v Rumunsku a s výraznou neistotou vyjadrenou v Srbsku a na Slovensku, kde sú odpovede „ani súhlasím, ani nesúhlasím“ prominentné. Navyše, aj v Srbsku, kde je názor polarizovaný, je tendencia skôr k súhlasu, na rozdiel od jasného smerovania k silnému nesúhlasu v Maďarsku, čo naznačuje jedinečný pohľad na vzťah medzi migráciou a sociálnym dialógom v maďarskom kontexte.

Čierna Hora vykazuje špecifický vzorec rovnomerne rozložených názorov naprieč všetkými veľkosťami podnikov, s významným zastúpením odpovedí „súhlasím“, „ani súhlasím, ani nesúhlasím“ a „rozhodne nesúhlasím“. To naznačuje menej rozhodný pohľad na dopady migrácie, na rozdiel od silnejších trendov súhlasu pozorovaných v Rumunsku či výrazného nesúhlasu v Maďarsku. Táto vyvážená distribúcia v Čiernej Hore, najmä vo väčších podnikoch, kontrastuje s výraznejšími posunmi podľa veľkosti podniku v Srbsku, na Slovensku a v Slovinsku, kde menšie podniky inklinujú k súhlasu a väčšie podniky častejšie vyjadrujú súhlas.

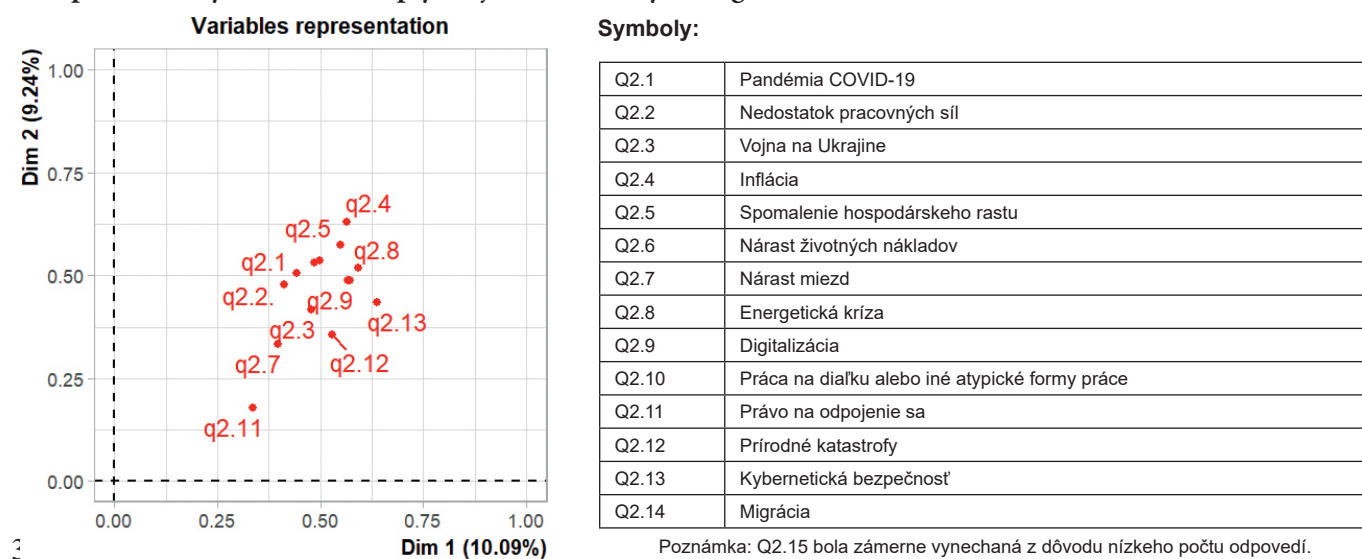
Q2.15: Nemám informácie o sektorovom sociálnom dialógu

Maďarsko vykazuje najsilnejší nesúhlas s uvedeným tvrdením spomedzi všetkých krajín, čo naznačuje vysokú mieru povedomia alebo prístup k informáciám o sociálnom dialógu na sektorovej úrovni – na rozdiel od neistoty alebo súhlasu pozorovaného v iných krajinách. Tento výrazný nesúhlas v Maďarsku kontrastuje s výraznou neistotou vyjadrenou v Srbsku, na Slovensku a v Slovinsku, kde prevládajú odpovede „skôr súhlasím ako nesúhlasím“, čo poukazuje na menej jasné porozumenie alebo horší prístup k informáciám. Najhoršie s prístupom k informáciám o sektorovom sociálnom dialógu je na tom Rumunsko, kde výrazne prevládajú súhlasné odpovede.

Odpovede na toto tvrdenie obsahovali množstvo chýbajúcich údajov; preto sa analýza podľa veľkosti podnikov neuskutočnila, aby sa predišlo závažnému skresleniu záverov.

Komplexná analýza faktorov ovplyvňujúcich sociálny dialóg od roku 2020

Respondenti vo všeobecnosti vnímajú faktory ovplyvňujúce sociálny dialóg viac-menej podobne. Napriek tomu sa objavujú určité špecifiká:

- Ekonomické ťažkosti, najmä inflácia, recesia a energetická kríza, predstavujú najsilnejšie faktory ovplyvňujúce sociálny dialóg.
- Exogénne faktory, ako sú prírodné katastrofy, kybernetická bezpečnosť a digitalizácia, sú blízke predchádzajúcej skupine faktorov, čím vyjadrujú istú mieru obáv a neistoty, ktoré môžu tiež viesť sociálnych partnerov k formovaniu istého typu sociálneho dialógu.
- Nedostatok pracovnej sily a pandémie sú kľúčové, no ide skôr o minulé udalosti. Nedostatok pracovnej sily je v dôsledku hospodárskeho poklesu menej akútny ako pred rokom 2020. Stále je dôležitý, no menej závažný ako inflácia, pretože sa dá určitým spôsobom zvládnuť a znamená nadmerný dopyt, zatiaľ čo inflácia predstavuje pre podniky omnoho väčšiu hrozbu.
- Zaujímavé je, že politika „práva na odpojenie sa“ (right to disconnect) má veľmi slabú väzbu na ostatné faktory, keďže nepredstavuje priamu hrozbu pre podniky – na rozdiel od inflácie.

Az ágazati szociális párbeszéd lehetséges témáinak megítélése

Maďarsko	Neviem	Nie	Áno
Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci	27,7%	19,1%	53,2%
Ukončenie pracovného pomeru	34,0%	29,8%	36,2%
Odborné vzdelávanie/duálne vzdelávanie (učňovská príprava)	31,9%	21,3%	46,8%
Pracovný čas	38,3%	17,0%	44,7%
Sociálne a zdravotné poistenie	36,2%	36,2%	27,7%
Nefinančné benefity	40,4%	14,9%	44,7%
Obťažovanie na pracovisku	44,7%	36,2%	19,1%
Aktívne starnutie	40,4%	36,2%	23,4%
Sektorové minimálne mzdy	38,3%	25,5%	36,2%
Iné zložky príjmu	36,2%	23,4%	40,4%
Flexibilné pracovné podmienky	40,4%	27,7%	31,9%
Ekologická udržateľnosť	40,4%	31,9%	27,7%
Sociálna udržateľnosť	42,6%	29,8%	27,7%
Zamestnanie migrantov	40,4%	19,1%	40,4%
Rodový mzdový rozdiel	44,7%	36,2%	19,1%
Rodičovská dovolenka	44,7%	29,8%	25,5%

Vysoká miera súhlasu v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci odráža jej zásadný význam a dobre zakotvené regulačné rámce, čo poukazuje na silný normatívny konsenzus o dôležitosti tejto témy. Naopak, zvýšený podiel odpovedí „neviem“ pri témach obťažovania a rodového mzdového rozdielu môže naznačovať nedostatok transparentnosti, povedomia alebo nízku dôveru v účinnosť existujúcich politík. To poukazuje na možné systémové nedostatky alebo potrebu zlepšiť komunikáciu a školenia v týchto oblastiach. Výrazná miera neistoty týkajúca sa sociálneho/zdravotného poistenia a aktívneho starnutia môže signalizovať vnímanú zložitost alebo nestabilitu týchto tém, čo odráža potenciálne obavy o sociálne zabezpečenie a dlhodobé vyhliadky na trhu práce.

Čierna Hora	Neviem	Nie	Áno
Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci	6,9%	17,2%	75,9%
Ukončenie pracovného pomeru	13,8%	3,4%	82,8%
Odborné vzdelávanie/duálne vzdelávanie (učňovská príprava)	13,8%	13,8%	72,4%
Pracovný čas	3,4%	13,8%	82,8%
Sociálne a zdravotné poistenie	10,3%	20,7%	69,0%
Nefinančné benefity	10,3%	13,8%	75,9%
Obťažovanie na pracovisku	17,2%	37,9%	44,8%
Aktívne starnutie	24,1%	41,4%	34,5%
Sektorové minimálne mzdy	10,3%	17,2%	72,4%
Iné zložky príjmu	13,8%	20,7%	65,5%
Flexibilné pracovné podmienky	17,2%	17,2%	65,5%
Ekologická udržateľnosť	17,2%	41,4%	41,4%
Sociálna udržateľnosť	17,2%	41,4%	41,4%
Zamestnanie migrantov	13,8%	48,3%	37,9%
Rodový mzdový rozdiel	13,8%	58,6%	27,6%
Rodičovská dovolenka	3,4%	37,9%	58,6%

Prevažujúci súhlas s dôležitosťou tém ako „ukončenie pracovného pomeru“ a „pracovný čas“ poukazuje na silnú mieru obáv a regulačného záujmu o tieto kľúčové pracovnoprávne oblasti. Tento postoj pravdepodobne odráža zvýšenú citlivosť na otázky pracovnej istoty a rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom. Naopak, témy ako „obťažovanie“ „aktívne starnutie“, „ekologická udržateľnosť“, „sociálna udržateľnosť“ a „zamestnanie migrantov“ vykazujú rozdelené názory, pričom významný podiel respondentov vyjadril nesúhlas („nie“) alebo neistotu („neviem“). Tento stav môže signalizovať:

- nedostatok jasne definovaných politík,
- spoločenské rozpaky alebo citlivosť spojenú s týmito témami,
- alebo potrebu širšieho odborného a verejného dialógu o týchto zložitých a často prehliadaných otázkach.

Rumunsko	Neviem	Nie	Áno
Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci	7,1%	0,0%	92,9%
Ukončenie pracovného pomeru	14,3%	3,6%	82,1%
Odborné vzdelávanie/duálne vzdelávanie (učňovská príprava)	7,1%	3,6%	89,3%
Pracovný čas	10,7%	7,1%	82,1%
Sociálne a zdravotné poistenie	17,9%	10,7%	71,4%
Nefinančné benefity	14,3%	14,3%	71,4%
Obťažovanie na pracovisku	10,7%	17,9%	71,4%
Aktívne starnutie	17,9%	46,4%	35,7%
Sektorové minimálne mzdy	3,6%	28,6%	67,9%
Iné zložky príjmu	7,1%	28,6%	64,3%
Flexibilné pracovné podmienky	7,1%	14,3%	78,6%
Ekologická udržateľnosť	14,3%	50,0%	35,7%
Sociálna udržateľnosť	17,9%	35,7%	46,4%
Zamestnanie migrantov	14,3%	64,3%	21,4%
Rodový mzdový rozdiel	10,7%	39,3%	50,0%
Rodičovská dovolenka	10,7%	32,1%	57,1%

Takmer jednomyselný súhlas s dôležitosťou témy „bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci“ poukazuje na zásadný význam existujúcich predpisov a ich potenciálnu efektívnosť, čo naznačuje silný spoločenský a organizačný konsenzus. Naopak, pri témach ako „zamestnanie migrantov“ a „ekologická udržateľnosť“ dochádza k výraznému posunu smerom k nesúhlasu („nie“), čo môže odrážať spoločenské obavy, odpor voči zmenám alebo nedostatok jasne formulovaných politík, a poukazuje na možný rozpor medzi vnímanými ekonomickými potrebami a spoločenskými hodnotami. Polovičný súhlas pri téme „rodový mzdový rozdiel“ a značný nesúhlas (pri tej istej téme) naznačujú rastúce uvedomenie si problému, no zároveň pretrvávajúci odpor voči jeho riešeniu, čo môže signalizovať potrebu silnejších politických zásahov a osvetových kampaní.

Srbsko	Neviem	Nie	Áno
Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci	24,6%	14,0%	61,4%
Ukončenie pracovného pomeru	17,5%	10,5%	71,9%
Odborné vzdelávanie/duálne vzdelávanie (učňovská príprava)	17,5%	15,8%	66,7%
Pracovný čas	19,3%	8,8%	71,9%
Sociálne a zdravotné poistenie	26,3%	19,3%	54,4%
Nefinančné benefity	26,3%	26,3%	47,4%
Obťažovanie na pracovisku	38,6%	28,1%	33,3%
Aktívne starnutie	29,8%	17,5%	52,6%
Sektorové minimálne mzdy	40,4%	12,3%	47,4%

Srbsko	Neviem	Nie	Áno
Iné zložky príjmu	19,3%	24,6%	56,1%
Flexibilné pracovné podmienky	21,1%	19,3%	59,6%
Ekologická udržateľnosť	28,1%	19,3%	52,6%
Sociálna udržateľnosť	29,8%	42,1%	28,1%
Zamestnávanie migrantov	29,8%	49,1%	21,1%
Rodový mzdový rozdiel	26,3%	24,6%	49,1%
Rodičovská dovolenka	24,6%	14,0%	61,4%

Zatiaľ čo pri kľúčových témach ako „ukončenie pracovného pomeru“ a „pracovný čas“ naďalej pretrvávajú výrazný súhlas, pokles v oblasti „bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci“ v porovnaní s predchádzajúcou takmer jednomyselnou podporou naznačuje možnú eróziu vnímania jej účinnosti alebo spoločenského záujmu. Výrazný nárast odpovedí „neviem“ naprieč väčšinou tém, najmä pri „obťažovaní“, „sektorových minimálnych mzdách“ a „sociálnom/zdravotnom poistení“, poukazuje na rozšírený nedostatok jasnosti, informovanosti alebo vnímanú zložitost', čo môže signalizovať potenciálne zlyhanie v komunikácii alebo porozumení medzi zamestnávateľmi a zamestnancami.

Slovensko	Neviem	Nie	Áno
Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci	29,2%	14,6%	56,3%
Ukončenie pracovného pomeru	41,7%	12,5%	45,8%
Odborné vzdelávanie/duálne vzdelávanie (učňovská príprava)	18,8%	12,5%	68,8%
Pracovný čas	27,1%	6,3%	66,7%
Sociálne a zdravotné poistenie	41,7%	12,5%	45,8%
Nefinančné benefity	27,1%	20,8%	52,1%
Obťažovanie na pracovisku	41,7%	39,6%	18,8%
Aktívne starnutie	43,8%	33,3%	22,9%
Sektorové minimálne mzdy	27,1%	18,8%	54,2%
Iné zložky príjmu	37,5%	12,5%	50,0%
Flexibilné pracovné podmienky	25,0%	16,7%	58,3%
Ekologická udržateľnosť	27,1%	43,8%	29,2%
Sociálna udržateľnosť	43,8%	22,9%	33,3%
Zamestnávanie migrantov	33,3%	31,3%	35,4%
Rodový mzdový rozdiel	43,8%	27,1%	29,2%
Rodičovská dovolenka	52,1%	20,8%	27,1%

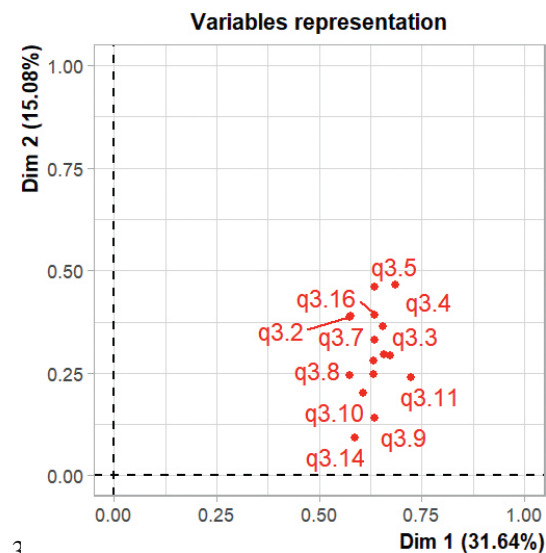
Vysoká miera neistoty, najmä pri témach ako „ukončenie pracovného pomeru“, „sociálne/zdravotné poistenie“, „obťažovanie“, „aktívne starnutie“, „rodový mzdový rozdiel“ a „rodičovská dovolenka“, naznačuje možný nesúlad medzi politickými rámcami a reálnou skúsenosťou pracovníkov, prípadne nedostatočnú komunikáciu a porozumenie. Prudký pokles súhlasu („áno“) pri témach „obťažovanie“ a „aktívne starnutie“ v kombinácii s výrazným nárastom nesúhlasu („nie“) pri „ekologickej udržateľnosti“ odráža rastúce obavy alebo skepticizmus voči účinnosti súčasných politik či vnímanému spoločenskému záväzku riešiť tieto otázky.

Slovinsko	Neviem	Nie	Áno
Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci	23,7%	13,2%	63,2%
Ukončenie pracovného pomeru	28,9%	13,2%	57,9%
Odborné vzdelávanie/duálne vzdelávanie (učňovská príprava)	36,8%	7,9%	55,3%
Pracovný čas	23,7%	10,5%	65,8%

Slovinsko	Neviem	Nie	Áno
Sociálne a zdravotné poistenie	31,6%	21,1%	47,4%
Nefinančné benefity	42,1%	28,9%	28,9%
Obťažovanie na pracovisku	50,0%	18,4%	31,6%
Aktívne starnutie	47,4%	39,5%	13,2%
Sektorové minimálne mzdy	23,7%	7,9%	68,4%
Iné zložky príjmu	23,7%	2,6%	73,7%
Flexibilné pracovné podmienky	36,8%	26,3%	36,8%
Ekologická udržateľnosť	34,2%	55,3%	10,5%
Sociálna udržateľnosť	42,1%	44,7%	13,2%
Zamestnanie migrantov	34,2%	60,5%	5,3%
Rodový mzdový rozdiel	34,2%	60,5%	5,3%
Rodičovská dovolenka	28,9%	31,6%	39,5%

Výrazne vysoká miera nesúhlasu v témach zamestnania migrantov a rodového mzdového rozdielu, spolu s minimálnym podielom súhlasných odpovedí, naznačuje silný odpor alebo nízku vnímanú dôležitosť riešenia týchto otázok. To môže odrážať hlboko zakorenené spoločenské predsudky alebo všeobecný skepticizmus voči účinnosti existujúcich politík v danej oblasti. Vysoký podiel odpovedí „neviem“, najmä pri témach ako obťažovanie, aktívne starnutie a nefinančné benefity, poukazuje na výrazný nedostatok informovanosti alebo povedomia. To môže signalizovať zlyhanie v komunikácii medzi zamestnávateľmi a zamestnancami alebo nedôveru v existujúce rámce a opatrenia. Prudký pokles miery súhlasu v otázkach ekologickej a sociálnej udržateľnosti, spojený s vysokým nesúhlasom, naznačuje možný nesúlad medzi deklarovanými spoločenskými hodnotami a realitou na pracoviskách. Tento rozpor poukazuje na potrebu silnejšej integrácie princípov udržateľnosti do každodenných organizačných praktík.

Komplexná analýza sektorových tém

Symbols:

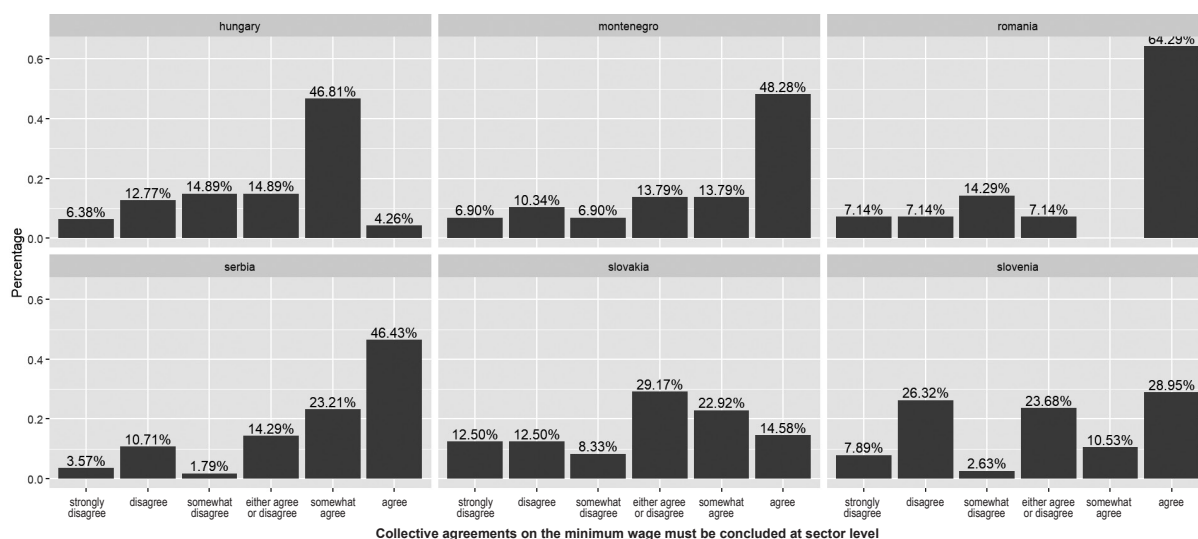
Q3.1	Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci
Q3.2	Ukončenie pracovného pomeru
Q3.3	Odborné vzdelávanie / duálne vzdelávanie (učňovská príprava)
Q3.4	Pracovný čas
Q3.5	Sociálne a zdravotné poistenie
Q3.6	Nefinančné benefity
Q3.7	Obťažovanie na pracovisku
Q3.8	Aktívne starnutie
Q3.9	Sektorové minimálne mzdy
Q3.10	Iné zložky príjmu
Q3.11	Flexibilné pracovné podmienky
Q3.12	Ekologická udržateľnosť
Q3.13	Sociálna udržateľnosť
Q3.14	Zamestnanie migrantov
Q3.15	Rodový mzdový rozdiel
Q3.16	Rodičovská dovolenka

Hlavné zistenia:

- Témy týkajúce sa vzdelávania, sociálneho a zdravotného poistenia a pracovného času sú predmetom diskusií vo všetkých sledovaných krajinách. Ide o najdôležitejšie otázky, ktorým sa venuje najväčšia pozornosť.
- Flexibilný pracovný čas úzko súvisí s predchádzajúcou skupinou tém, no z iného hľadiska – keďže nespadá priamo pod pracovný zákonník, majú podniky v tejto oblasti väčšiu mieru slobody pri rozhodovaní.
- Táto „sloboda“ zároveň segmentuje jednotlivé témy, pretože niektoré otázky týkajúce sa pohody zamestnancov (napr. rodičovská dovolenka, riešenie prípadov obťažovania na pracovisku či aktívne starnutie) môžu podniky poskytovať ako benefit, nie ako zákonnú povinnosť.

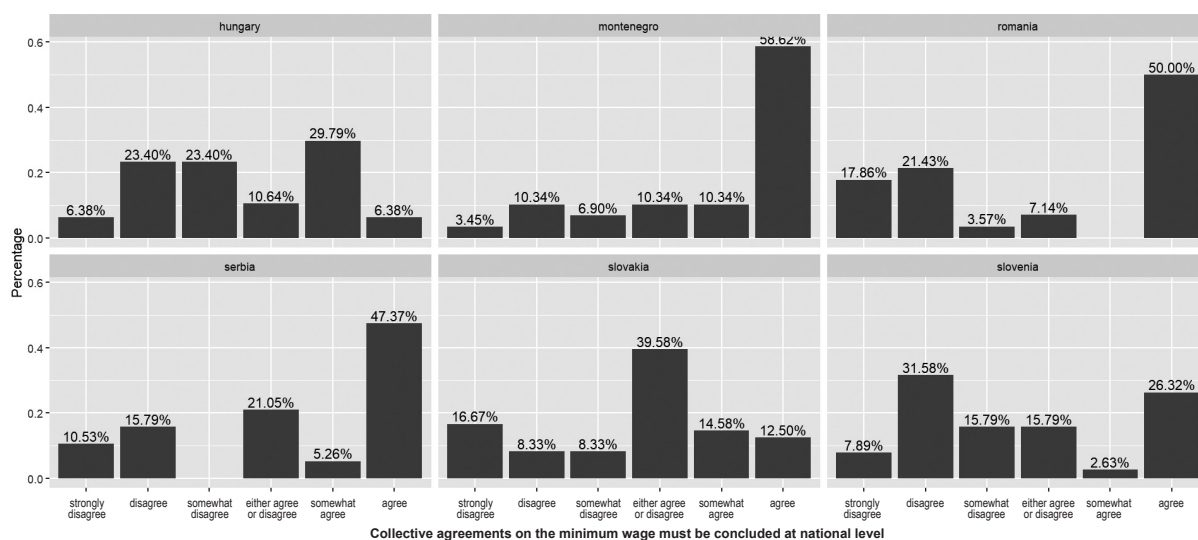
Kolektívna zmluva o minimálnej mzde

Q4.1: Kolektívne zmluvy o minimálnej mzde musia byť uzatvorené na úrovni sektora.

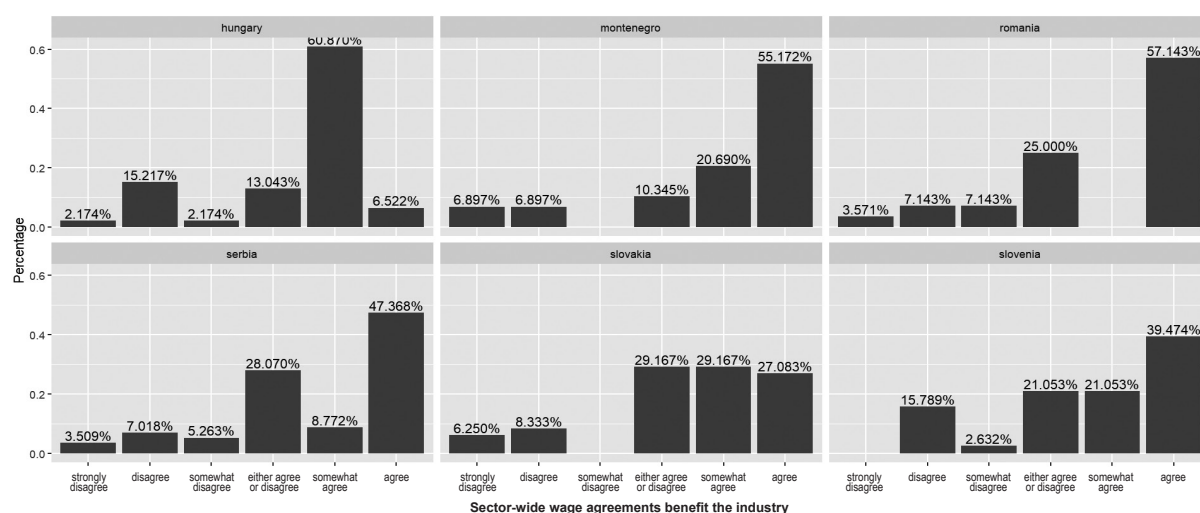
Rumunsko vykazuje najsilnejší súhlas, pričom dominuje odpoveď „súhlasím“, čo poukazuje na výrazný konsenzus o potrebe uzatvárania kolektívnych zmlúv o minimálnej mzde na sektorovej úrovni. V prípade Čiernej Hory, Maďarska a Srbska sa oproti Rumunsku objavilo menej súhlasných odpovedí a aj vyššie percentá negatívnych odpovedí. Slovensko má polarizovanejšie rozloženie odpovedí – významný podiel odpovedí „súhlasím“, ale aj „nesúhlasím“, s výrazným podielom „ani súhlasím, ani nesúhlasím“, čo naznačuje absenciu jasného konsenzu. Slovensko vykazuje rozmanité spektrum názorov, bez jednoznačnej dominancie konkrétnej odpovede. Názory respondentov nie sú ovplyvnené tým, či majú uzatvorenú kolektívnu zmluvu na úrovni podniku alebo sektora. Závety zároveň nie sú závislé od veľkosti podniku.

Q4.2: Kolektívne zmluvy o minimálnej mzde musia byť uzatvorené na národnej úrovni.

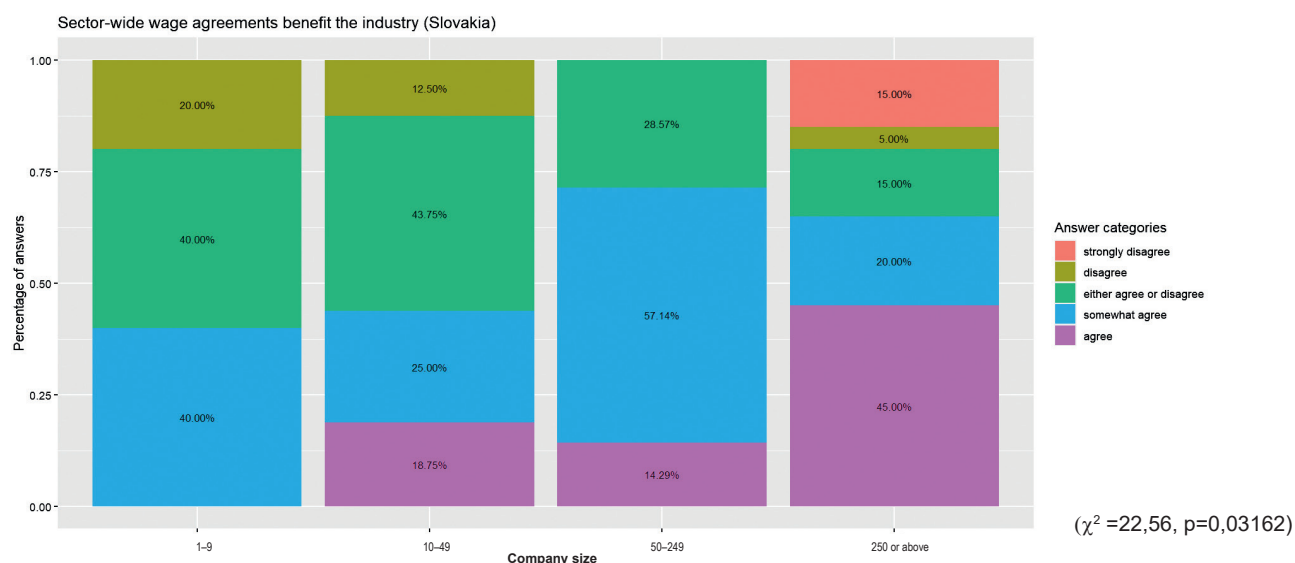

Čierna Hora, Rumunsko a Srbsko vykazujú najsilnejší súhlas, pričom dominuje odpoveď „súhlasím“, čo poukazuje na výrazný konsenzus o potrebe uzatvárania kolektívnych zmlúv o minimálnej mzde na národnej úrovni. Slovensko opäť vykazuje špecifický vzor odpovedí – najvyšší podiel respondentov si volí možnosť „ani súhlasím, ani nesúhlasím“, čo naznačuje výraznú mieru neistoty, alebo neutrálny pohľad na túto tému. Maďarsko a Slovensko vykazujú rozmanitejšie rozloženie názorov, avšak s prevahou negatívnej odpovede. Odpovede nie sú ovplyvnené veľkosťou podniku, ani tým, či má podnik uzatvorenú nejakú formu kolektívnej zmluvy.

Q4.3: Sektorové mzdové dohody sú prínosom pre priemysel

Slovensko vyniká jedinečným vzorom vysokej miery neistoty, keďže vykazuje najvyšší podiel odpovedí „ani súhlasím, ani nesúhlasím“ spomedzi všetkých krajín. To naznačuje absenciu jasného konsenzu na dopady sektorových mzdových dohôd. Maďarsko, Čierna Hora, Rumunsko a Srbsko vykazujú výrazný sklon k súhlasu, čo poukazuje na zreteľnejší konsenzus o prínosoch takýchto dohôd. V Slovinsku sa aj napriek väčšinovému súhlasu prejavuje rozmanitejšie rozloženie odpovedí s výraznejším zastúpením odpovede „nesúhlasím“. Kým ostatné krajiny sa prikláňajú k súhlasu, výrazná miera neistoty na Slovensku poukazuje na potenciálnu potrebu ďalšieho dialógu či objasnenia prínosov sektorových mzdových dohôd v kontexte slovenského priemyslu. Odpovede pritom nie sú závislé od veľkosti podniku ani od toho, či má podnik uzatvorenú kolektívnu zmluvu. Výnimkou je Slovensko, kde odpovede štatisticky závisia od veľkosti podniku.

Graf znázorňuje rozloženie názorov na to, či sektorové mzdové dohody prospievajú danému sektoru na Slovensku, rozdelené podľa veľkosti podniku.

Malé podniky (1–9 zamestnancov) vykazujú polarizované postoje, s výrazným podielom odpovedí „nesúhlasím“ a „skôr súhlasím“, čo poukazuje na absenciu konsenzu o prínosoch sektorových dohôd.

Stredne veľké podniky (10–49 zamestnancov) najčastejšie volia odpoveď „ani súhlasím, ani nesúhlasím“, čo naznačuje prevládajúcu neistotu alebo neutrálny pohľad na danú tému.

Pri firmách s 50–249 zamestnancami sa už vytráca neistota a prevládajú súhlasné odpovede.

Veľké podniky (250 a viac zamestnancov) vykazujú posun smerom k silnému súhlasu, s vyšším podielom odpovedí „súhlasím“, čo naznačuje jasnejšie vnímanie prínosov sektorových mzdových dohôd pre dané sektory. Objavujú sa tu však znova aj nesúhlasné odpovede, významný podiel dosiahla dokonca aj odpoveď „rozhodne nesúhlasím“. V ostatných krajinách takýto trend pozorovaný nebol.

ÁGAZATI SZINTEN FONTOS KÉRDÉSEK

Q5.1: Vstúpila by spoločnosť, v ktorej pracujete, do sektorovej zamestnávateľskej organizácie, ak by sa kolektívne vyjednávalo týkalo mzdy na sektorovej úrovni?¹

	som členom	Nie	Áno
Čierna Hora	0,0%	20,7%	79,3%
Rumunsko	39,3%	21,4%	39,3%
Srbsko	17,5%	35,1%	47,4%
Slovensko	31,3%	33,3%	35,4%
Slovinsko	23,7%	39,5%	36,8%

¹ Táto otázka pre Maďarsko v prieskume chýba.

Q5.2: V sektore, v ktorom pôsobí spoločnosť, v ktorej pracujem, sa zmena klímy považuje za dôležitú problematiku.

MAĎARSKO	Stavebníctvo	Exteritoriálne organizácie	Priemyselná výroba	Služby	Spolu
Rozhodne nesúhlasím	0,0%	0,0%	10,5%	12,5%	8,5%
Nesúhlasím	0,0%	16,7%	26,3%	43,8%	27,7%
Skôr nesúhlasím	33,3%	16,7%	10,5%	12,5%	14,9%
Neutrálny postoj	16,7%	33,3%	0,0%	12,5%	10,6%
Skôr súhlasím	33,3%	33,3%	36,8%	18,8%	29,8%
Súhlasím	16,7%	0,0%	15,8%	0,0%	8,5%

ČIERNA HORA	Stavebníctvo	Priemyselná výroba	Služby	Spolu
Rozhodne nesúhlasím	0,0%	66,7%	0,0%	7,4%
Nesúhlasím	33,3%	33,3%	19,0%	22,2%
Skôr nesúhlasím	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Neutrálny postoj	0,0%	0,0%	23,8%	18,5%
Skôr súhlasím	66,7%	0,0%	14,3%	18,5%
Súhlasím	0,0%	0,0%	42,9%	33,3%

RUMUNSKO	Priemyselná výroba	Služby	Spolu
Rozhodne nesúhlasím	0%	0%	0,0%
Nesúhlasím	9%	7%	7,7%
Skôr nesúhlasím	0%	13%	7,7%
Neutrálny postoj	0%	33%	19,2%
Skôr súhlasím	45%	27%	34,6%
Súhlasím	45%	20%	30,8%

SRBSKO	Stavebníctvo	Priemyselná výroba	Služby	Spolu
Rozhodne nesúhlasím	0,0%	14,3%	6,7%	7,1%
Nesúhlasím	0,0%	0,0%	33,3%	26,8%
Skôr nesúhlasím	0,0%	0,0%	4,4%	3,6%
Neutrálny postoj	0,0%	14,3%	15,6%	14,3%
Skôr súhlasím	50,0%	0,0%	20,0%	19,6%
Súhlasím	50,0%	71,4%	20,0%	28,6%

SLOVENSKO	Exteritoriálne organizácie	Priemyselná výroba	Služby	Spolu
Rozhodne nesúhlasím	0%	7%	7%	6,5%
Nesúhlasím	0%	21%	3%	8,7%
Skôr nesúhlasím	0%	0%	7%	4,3%
Neutrálny postoj	67%	21%	21%	23,9%
Skôr súhlasím	0%	14%	34%	26,1%
Súhlasím	33%	36%	28%	30,4%

SLOVINSKO	Stavebníctvo	Priemyselná výroba	Služby	Spolu
Rozhodne nesúhlasím	0%	23%	32%	26%
Nesúhlasím	50%	8%	0%	6%
Skôr nesúhlasím	0%	23%	16%	18%
Neutrálny postoj	50%	15%	32%	26%
Skôr súhlasím	0%	31%	0%	12%
Súhlasím	0%	0%	21%	12%

Q5.3: V sektore, v ktorom pôsobí spoločnosť, v ktorej pracujem, kolektívne zmluvy reflektujú na meniace sa ceny energií.

MAĎARSKO	Stavebníctvo	Exteritoriálne organizácie	Priemyselná výroba	Služby	Spolu
Rozhodne nesúhlasím	0,0	0,0	0,2	0,2	14.9%
Nesúhlasím	0,3	0,3	0,4	0,4	40.4%
Skôr nesúhlasím	0,3	0,2	0,1	0,1	12.8%
Neutrálny postoj	0,2	0,3	0,3	0,3	27.7%
Skôr súhlasím	0,0	0,2	0,0	0,0	21.3%
Súhlasím	0,2	0,0	0,0	0,0	2.1%

$\chi^2=19,389$,
p=0,197

ČIERNA HORA	Stavebníctvo	Priemyselná výroba	Služby	Spolu
Rozhodne nesúhlasím	0,0%	66,7%	0,0%	7,4%
Nesúhlasím	33,3%	33,3%	19,0%	22,2%
Skôr nesúhlasím	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Neutrálny postoj	0,0%	0,0%	23,8%	18,5%
Skôr súhlasím	66,7%	0,0%	14,3%	18,5%
Súhlasím	0,0%	0,0%	42,9%	33,3%

χ^2 nem végezhető el a megfigyelések alacsony száma miatt

RUMUNSKO	Priemyselná výroba	Služby	Spolu
Rozhodne nesúhlasím	0%	0%	0,0%
Nesúhlasím	9%	7%	7,7%
Skôr nesúhlasím	0%	13%	7,7%
Neutrálny postoj	0%	33%	19,2%
Skôr súhlasím	45%	27%	34,6%
Súhlasím	45%	20%	30,8%

χ^2 nem végezhető el a megfigyelések alacsony száma miatt

SRBSKO	Stavebníctvo	Priemyselná výroba	Služby	Spolu
Rozhodne nesúhlasím	0,0%	14,3%	6,7%	7,1%
Nesúhlasím	0,0%	0,0%	33,3%	26,8%
Skôr nesúhlasím	0,0%	0,0%	4,4%	3,6%
Neutrálny postoj	0,0%	14,3%	15,6%	14,3%
Skôr súhlasím	50,0%	0,0%	20,0%	19,6%
Súhlasím	50,0%	71,4%	20,0%	28,6%

$\chi^2=15,132$, p-hodnota=0,1273

SLOVENSKO	Exteritoriálne organizácie	Priemyselná výroba	Služby	Spolu
Rozhodne nesúhlasím	0%	7%	7%	6,5%
Nesúhlasím	0%	21%	3%	8,7%
Skôr nesúhlasím	0%	0%	7%	4,3%
Neutrálny postoj	67%	21%	21%	23,9%
Skôr súhlasím	0%	14%	34%	26,1%
Súhlasím	33%	36%	28%	30,4%

$\chi^2=10,155$ p-hodnota=0,427

SLOVINSKO	Stavebníctvo	Priemyselná výroba	Služby	Spolu
Rozhodne nesúhlasím	0%	0%	21%	12%
Nesúhlasím	50%	8%	0%	6%
Skôr nesúhlasím	0%	31%	0%	12%
Neutrálny postoj	0%	23%	16%	18%
Skôr súhlasím	50%	15%	32%	26%
Súhlasím	0%	23%	32%	26%

$\chi^2=20,017$, p-hodnota=0,029

Q5.4: Otázky klimatických zmien podporujú sociálny dialóg na sektorovej úrovni.

MAĎARSKO	Stavebníctvo	Exteritoriálne organizácie	Priemyselná výroba	Služby	Spolu
Rozhodne nesúhlasím	0,0%	0,0%	21,1%	6,3%	10,6%
Nesúhlasím	33,3%	0,0%	26,3%	37,5%	27,7%
Skôr nesúhlasím	50,0%	16,7%	21,1%	18,8%	23,4%
Neutrálny postoj	0,0%	50,0%	10,5%	25,0%	19,1%
Skôr súhlasím	16,7%	33,3%	15,8%	12,5%	17,0%
Súhlasím	0,0%	0,0%	5,3%	0,0%	2,1%

ČIERNA HORA	Stavebníctvo	Priemyselná výroba	Služby	Spolu
Rozhodne nesúhlasím	0%	0%	14%	11%
Nesúhlasím	67%	33%	48%	48%
Skôr nesúhlasím	0%	33%	5%	7%
Neutrálny postoj	0%	33%	24%	22%
Skôr súhlasím	0%	0%	5%	4%
Súhlasím	33%	0%	5%	7%

RUMUNSKO	Priemyselná výroba	Služby	Spolu
Rozhodne nesúhlasím	9%	7%	8%
Nesúhlasím	0%	20%	12%
Skôr nesúhlasím	9%	7%	8%
Neutrálny postoj	45%	40%	42%
Skôr súhlasím	18%	20%	19%
Súhlasím	18%	7%	12%

SRBSKO	Stavebníctvo	Priemyselná výroba	Služby	Spolu
Rozhodne nesúhlasím	0%	14%	9%	9%
Nesúhlasím	25%	14%	33%	30%
Skôr nesúhlasím	0%	0%	4%	4%
Neutrálny postoj	25%	29%	38%	36%
Skôr súhlasím	25%	0%	7%	7%
Súhlasím	25%	43%	9%	14%

SLOVENSKO	Exteritoriálne organizácie	Priemyselná výroba	Služby	Spolu
Rozhodne nesúhlasím	0%	0%	10%	7%
Nesúhlasím	33%	29%	7%	15%
Skôr nesúhlasím	0%	7%	17%	13%
Neutrálny postoj	67%	36%	38%	39%
Skôr súhlasím	0%	7%	21%	15%
Súhlasím	0%	21%	7%	11%

SLOVINSKO	Stavebníctvo	Priemyselná výroba	Služby	Spolu
Rozhodne nesúhlasím	0%	8%	11%	9%
Nesúhlasím	100%	38%	26%	35%
Skôr nesúhlasím	0%	0%	0%	0%
Neutrálny postoj	0%	31%	47%	38%
Skôr súhlasím	0%	15%	11%	12%
Súhlasím	0%	8%	5%	6%

Q5.5: Sociálni partneri navrhli inovatívne riešenia na zmiernenie negatívnych účinkov energetickej krízy.

MAĎARSKO	Stavebníctvo	Exteritoriálne organizácie	Priemyselná výroba	Služby	Spolu
Rozhodne nesúhlasím	0,0%	16,7%	21,1%	18,8%	17,0%
Nesúhlasím	0,0%	16,7%	31,6%	25,0%	23,4%
Skôr nesúhlasím	50,0%	33,3%	15,8%	12,5%	21,3%
Neutrálny postoj	16,7%	16,7%	26,3%	25,0%	23,4%
Skôr súhlasím	33,3%	16,7%	5,3%	18,8%	14,9%
Súhlasím	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

ČIERNA HORA	Stavebníctvo	Priemyselná výroba	Služby	Spolu
Rozhodne nesúhlasím	33,3%	0,0%	0,0%	3,7%
Nesúhlasím	33,3%	33,3%	38,1%	37,0%
Skôr nesúhlasím	33,3%	0,0%	4,8%	7,4%
Neutrálny postoj	0,0%	33,3%	28,6%	25,9%
Skôr súhlasím	0,0%	33,3%	19,0%	18,5%
Súhlasím	0,0%	0,0%	9,5%	7,4%

RUMUNSKO	Priemyselná výroba	Služby	Spolu
Rozhodne nesúhlasím	0%	7%	3,8%
Nesúhlasím	0%	20%	11,5%
Skôr nesúhlasím	18%	0%	7,7%
Neutrálny postoj	45%	60%	53,8%
Skôr súhlasím	18%	7%	11,5%
Súhlasím	18%	7%	11,5%

SRBSKO	Stavebníctvo	Priemyselná výroba	Služby	Spolu
Rozhodne nesúhlasím	0%	14%	7%	7%
Nesúhlasím	25%	14%	29%	27%
Skôr nesúhlasím	0%	0%	2%	2%
Neutrálny postoj	25%	14%	29%	27%
Skôr súhlasím	25%	14%	20%	20%
Súhlasím	25%	43%	13%	18%

SLOVENSKO	Exteritoriálne organizácie	Priemyselná výroba	Služby	Spolu
Rozhodne nesúhlasím	0%	0%	7%	4,3%
Nesúhlasím	33%	21%	7%	13,0%
Skôr nesúhlasím	0%	21%	14%	15,2%
Neutrálny postoj	33%	36%	45%	41,3%
Skôr súhlasím	33%	14%	28%	23,9%
Súhlasím	0%	7%	0%	2,2%

SLOVINSKO	Stavebníctvo	Priemyselná výroba	Služby	Spolu
Rozhodne nesúhlasím	0%	15%	16%	15%
Nesúhlasím	100%	38%	47%	47%
Skôr nesúhlasím	0%	8%	11%	9%
Neutrálny postoj	0%	31%	11%	18%
Skôr súhlasím	0%	0%	11%	6%
Súhlasím	0%	8%	5%	6%

Q5.6: V priebehu 10 rokov bude mať globálne otepľovanie vplyv na zamestnávateľov.

MAĎARSKO	Stavebníctvo	Exteritoriálne organizácie	Priemyselná výroba	Služby	Spolu
Rozhodne nesúhlasím	0,0%	0,0%	5,3%	6,3%	4,3%
Nesúhlasím	16,7%	0,0%	10,5%	0,0%	6,4%
Skôr nesúhlasím	16,7%	0,0%	0,0%	12,5%	6,4%
Neutrálny postoj	16,7%	0,0%	10,5%	12,5%	10,6%
Skôr súhlasím	50,0%	100,0%	31,6%	56,3%	51,1%
Súhlasím	0,0%	0,0%	42,1%	12,5%	21,3%

ČIERNA HORA	Stavebníctvo	Priemyselná výroba	Služby	Spolu
Rozhodne nesúhlasím	33,3%	0,0%	9,5%	11,1%
Nesúhlasím	0,0%	33,3%	42,9%	37,0%
Skôr nesúhlasím	33,3%	33,3%	14,3%	18,5%
Neutrálny postoj	0,0%	33,3%	28,6%	25,9%
Skôr súhlasím	33,3%	0,0%	0,0%	3,7%
Súhlasím	0,0%	0,0%	4,8%	3,7%

RUMUNSKO	Priemyselná výroba	Služby	Spolu
Rozhodne nesúhlasím	18%	7%	11,5%
Nesúhlasím	9%	7%	7,7%
Skôr nesúhlasím	36%	7%	19,2%
Neutrálny postoj	27%	67%	50,0%
Skôr súhlasím	0%	7%	3,8%
Súhlasím	9%	7%	7,7%

SRBSKO	Stavebníctvo	Priemyselná výroba	Služby	Spolu
Rozhodne nesúhlasím	0,0%	14,3%	4,4%	5,4%
Nesúhlasím	0,0%	0,0%	26,7%	21,4%
Skôr nesúhlasím	0,0%	14,3%	4,4%	5,4%
Neutrálny postoj	50,0%	28,6%	44,4%	42,9%
Skôr súhlasím	25,0%	0,0%	11,1%	10,7%
Súhlasím	25,0%	42,9%	8,9%	14,3%

SLOVENSKO	Exteritoriálne organizácie	Priemyselná výroba	Služby	Spolu
Rozhodne nesúhlasím	0%	0%	10%	6,5%
Nesúhlasím	0%	14%	7%	8,7%
Skôr nesúhlasím	0%	7%	10%	8,7%
Neutrálny postoj	33%	43%	45%	43,5%
Skôr súhlasím	33%	29%	10%	17,4%
Súhlasím	33%	7%	17%	15,2%

SLOVINSKO	Stavebníctvo	Priemyselná výroba	Služby	Spolu
Rozhodne nesúhlasím	100%	8%	16%	18%
Nesúhlasím	0%	54%	26%	35%
Skôr nesúhlasím	0%	8%	21%	15%
Neutrálny postoj	0%	31%	26%	26%
Skôr súhlasím	0%	0%	5%	3%
Súhlasím	0%	0%	5%	3%

Analýza ekonomických vnímaní

Q6.1: Spoločnosť, v ktorej pracujem, zapája do aktivít súvisiacich s ESG zástupcov zamestnancov (napr. zástupcov odborov, členov zamestnaneckej rady a pod.)

MAĎARSKO	Stavebníctvo	Exteritoriálne organizácie	Priemyselná výroba	Služby	Spolu
Rozhodne nesúhlasím	0,0%	16,7%	21,1%	18,8%	17,0%
Nesúhlasím	0,0%	0,0%	15,8%	18,8%	12,8%
Skôr nesúhlasím	33,3%	0,0%	0,0%	6,3%	6,4%
Neutrálny postoj	50,0%	50,0%	15,8%	18,8%	25,5%
Skôr súhlasím	16,7%	33,3%	42,1%	31,3%	34,0%
Súhlasím	0,0%	0,0%	5,3%	6,3%	4,3%

ČIERNA HORA	Stavebníctvo	Priemyselná výroba	Služby	Spolu
Rozhodne nesúhlasím	0,0%	66,7%	0,0%	7,4%
Nesúhlasím	0,0%	0,0%	9,5%	7,4%
Skôr nesúhlasím	0,0%	0,0%	4,8%	3,7%
Neutrálny postoj	33,3%	0,0%	28,6%	25,9%
Skôr súhlasím	33,3%	0,0%	9,5%	11,1%
Súhlasím	33,3%	33,3%	47,6%	44,4%

RUMUNSKO	Priemyselná výroba	Služby	Spolu
Rozhodne nesúhlasím	0%	0%	0,0%
Nesúhlasím	0%	7%	3,8%
Skôr nesúhlasím	0%	0%	0,0%
Neutrálny postoj	9%	20%	15,4%
Skôr súhlasím	73%	13%	38,5%
Súhlasím	18%	60%	42,3%

SRBSKO	Stavebníctvo	Priemyselná výroba	Služby	Spolu
Rozhodne nesúhlasím	0,0%	14,3%	9,1%	9%
Nesúhlasím	0,0%	0,0%	9,1%	7%
Skôr nesúhlasím	25,0%	0,0%	2,3%	4%
Neutrálny postoj	0,0%	0,0%	15,9%	13%
Skôr súhlasím	25,0%	42,9%	15,9%	20%
Súhlasím	50,0%	42,9%	47,7%	47%

SLOVENSKO	Exteritoriálne organizácie	Priemyselná výroba	Služby	Spolu
Rozhodne nesúhlasím	0%	7%	10%	8,7%
Nesúhlasím	0%	7%	3%	4,3%
Skôr nesúhlasím	0%	0%	0%	0,0%
Neutrálny postoj	67%	36%	38%	39,1%
Skôr súhlasím	0%	14%	24%	19,6%
Súhlasím	33%	36%	24%	28,3%

SLOVINSKO	Stavebníctvo	Priemyselná výroba	Služby	Spolu
Rozhodne nesúhlasím	0%	0%	5%	3%
Nesúhlasím	0%	8%	0%	3%
Skôr nesúhlasím	0%	0%	0%	0%
Neutrálny postoj	0%	15%	0%	6%
Skôr súhlasím	50%	38%	16%	26%
Súhlasím	50%	38%	79%	62%

Q6.2: V sektore, v ktorom pôsobí spoločnosť, v ktorej pracujem, sa inflácia považuje za dôležitý problém.

MAĎARSKO	Stavebníctvo	Exteritoriálne organizácie	Priemyselná výroba	Služby	Spolu
Rozhodne nesúhlasím	0,0%	0,0%	5,6%	0,0%	2,2%
Nesúhlasím	0,0%	0,0%	5,6%	0,0%	2,2%
Skôr nesúhlasím	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Neutrálny postoj	16,7%	0,0%	5,6%	0,0%	4,4%
Skôr súhlasím	50,0%	33,3%	55,6%	73,3%	57,8%
Súhlasím	33,3%	66,7%	27,8%	26,7%	33,3%

ČIERNA HORA	Stavebníctvo	Priemyselná výroba	Služby	Spolu
Rozhodne nesúhlasím	0,0%	33,3%	0,0%	3,7%
Nesúhlasím	33,3%	0,0%	33,3%	29,6%
Skôr nesúhlasím	33,3%	33,3%	4,8%	11,1%
Neutrálny postoj	33,3%	0,0%	28,6%	25,9%
Skôr súhlasím	0,0%	33,3%	4,8%	7,4%
Súhlasím	0,0%	0,0%	28,6%	22,2%

RUMUNSKO	Priemyselná výroba	Služby	Spolu
Rozhodne nesúhlasím	0%	0%	0,0%
Nesúhlasím	9%	13%	11,5%
Skôr nesúhlasím	9%	0%	3,8%
Neutrálny postoj	27%	33%	30,8%
Skôr súhlasím	27%	20%	23,1%
Súhlasím	27%	33%	30,8%

SRBSKO	Stavebníctvo	Priemyselná výroba	Služby	Spolu
Rozhodne nesúhlasím	0,0%	14,3%	6,7%	7,1%
Nesúhlasím	25,0%	0,0%	20,0%	17,9%
Skôr nesúhlasím	0,0%	0,0%	11,1%	8,9%
Neutrálny postoj	50,0%	14,3%	35,6%	33,9%
Skôr súhlasím	0,0%	14,3%	6,7%	7,1%
Súhlasím	25,0%	57,1%	20,0%	25,0%

SLOVENSKO	Exteritoriálne organizácie	Priemyselná výroba	Služby	Spolu
Rozhodne nesúhlasím	0%	7%	17%	13,0%
Nesúhlasím	0%	14%	7%	8,7%
Skôr nesúhlasím	0%	0%	7%	4,3%
Neutrálny postoj	67%	21%	24%	26,1%
Skôr súhlasím	0%	14%	17%	15,2%
Súhlasím	33%	43%	28%	32,6%

SLOVINSKO	Stavebníctvo	Priemyselná výroba	Služby	Spolu
Rozhodne nesúhlasím	50%	0%	11%	9%
Nesúhlasím	50%	8%	32%	24%
Skôr nesúhlasím	0%	8%	5%	6%
Neutrálny postoj	0%	62%	26%	38%
Skôr súhlasím	0%	15%	16%	15%
Súhlasím	0%	8%	11%	9%

Q6.3: V sektore, v ktorom pôsobí spoločnosť, v ktorej pracujem, kolektívne zmluvy sledujú mzdové požiadavky zamestnancov.

MAĎARSKO	Stavebníctvo	Exteritoriálne organizácie	Priemyselná výroba	Služby	Spolu
Rozhodne nesúhlasím	16,7%	16,7%	22,2%	20,0%	20,0%
Nesúhlasím	0,0%	0,0%	0,0%	13,3%	4,4%
Skôr nesúhlasím	16,7%	0,0%	11,1%	20,0%	13,3%
Neutrálny postoj	66,7%	50,0%	38,9%	33,3%	42,2%
Skôr súhlasím	0,0%	33,3%	27,8%	13,3%	20,0%
Súhlasím	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

ČIERNA HORA	Stavebníctvo	Priemyselná výroba	Služby	Spolu
Rozhodne nesúhlasím	0,0%	50,0%	0,0%	3,8%
Nesúhlasím	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Skôr nesúhlasím	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Neutrálny postoj	0,0%	0,0%	4,8%	3,8%
Skôr súhlasím	0,0%	0,0%	4,8%	3,8%
Súhlasím	100,0%	50,0%	90,5%	88,5%

RUMUNSKO	Priemyselná výroba	Služby	Spolu
Rozhodne nesúhlasím	0%	0%	0,0%
Nesúhlasím	0%	0%	0,0%
Skôr nesúhlasím	0%	7%	4,0%
Neutrálny postoj	0%	7%	4,0%
Skôr súhlasím	20%	13%	16,0%
Súhlasím	80%	73%	76,0%

SRBSKO	Stavebníctvo	Priemyselná výroba	Služby	Spolu
Rozhodne nesúhlasím	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Nesúhlasím	0,0%	0,0%	4,8%	3,8%
Skôr nesúhlasím	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Neutrálny postoj	0,0%	33,3%	11,9%	13,5%
Skôr súhlasím	0,0%	0,0%	7,1%	5,8%
Súhlasím	100,0%	66,7%	76,2%	76,9%

SLOVENSKO	Exteritoriálne organizácie	Priemyselná výroba	Služby	Spolu
Rozhodne nesúhlasím	0%	0%	0%	0,0%
Nesúhlasím	0%	0%	3%	2,2%
Skôr nesúhlasím	33%	8%	17%	15,6%
Neutrálny postoj	0%	8%	14%	11,1%
Skôr súhlasím	0%	23%	24%	22,2%
Súhlasím	67%	62%	41%	48,9%

SLOVINSKO	Stavebníctvo	Priemyselná výroba	Služby	Spolu
Rozhodne nesúhlasím	0%	0%	0%	0%
Nesúhlasím	0%	8%	5%	6%
Skôr nesúhlasím	0%	8%	11%	9%
Neutrálny postoj	0%	0%	0%	0%
Skôr súhlasím	0%	23%	16%	18%
Súhlasím	100%	62%	68%	68%

Q6.4: Sociálni partneri vypracovali inovatívne riešenia na zmiernenie negatívnych účinkov rastúcich životných nákladov zamestnancov.

MAĎARSKO	Stavebníctvo	Exteritoriálne organizácie	Priemyselná výroba	Služby	Spolu
Rozhodne nesúhlasím	0,0%	0,0%	27,8%	20,0%	17,8%
Nesúhlasím	16,7%	16,7%	11,1%	33,3%	20,0%
Skôr nesúhlasím	16,7%	0,0%	22,2%	6,7%	13,3%
Neutrálny postoj	33,3%	33,3%	22,2%	20,0%	24,4%
Skôr súhlasím	33,3%	50,0%	16,7%	20,0%	24,4%
Súhlasím	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

ČIERNA HORA	Stavebníctvo	Priemyselná výroba	Služby	Spolu
Rozhodne nesúhlasím	0,0%	0,0%	4,8%	3,8%
Nesúhlasím	0,0%	50,0%	19,0%	19,2%
Skôr nesúhlasím	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Neutrálny postoj	33,3%	0,0%	4,8%	7,7%
Skôr súhlasím	33,3%	0,0%	14,3%	15,4%
Súhlasím	33,3%	50,0%	57,1%	53,8%

RUMUNSKO	Priemyselná výroba	Služby	Spolu
Rozhodne nesúhlasím	0%	7%	4,0%
Nesúhlasím	0%	7%	4,0%
Skôr nesúhlasím	20%	0%	8,0%
Neutrálny postoj	0%	27%	16,0%
Skôr súhlasím	30%	7%	16,0%
Súhlasím	50%	53%	52,0%

SRBSKO	Stavebníctvo	Priemyselná výroba	Služby	Spolu
Rozhodne nesúhlasím	0,0%	0,0%	9,8%	7,8%
Nesúhlasím	25,0%	0,0%	17,1%	15,7%
Skôr nesúhlasím	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Neutrálny postoj	50,0%	33,3%	31,7%	33,3%
Skôr súhlasím	0,0%	33,3%	12,2%	13,7%
Súhlasím	25,0%	33,3%	29,3%	29,4%

SLOVENSKO	Exteritoriálne organizácie	Priemyselná výroba	Služby	Spolu
Rozhodne nesúhlasím	0%	0%	0%	0,0%
Nesúhlasím	0%	8%	7%	6,7%
Skôr nesúhlasím	0%	8%	14%	11,1%
Neutrálny postoj	33%	8%	41%	31,1%
Skôr súhlasím	33%	15%	21%	20,0%
Súhlasím	33%	62%	17%	31,1%

SLOVINSKO	Stavebníctvo	Priemyselná výroba	Služby	Spolu
Rozhodne nesúhlasím	0%	0%	5%	3%
Nesúhlasím	0%	23%	5%	12%
Skôr nesúhlasím	0%	8%	0%	3%
Neutrálny postoj	100%	54%	58%	59%
Skôr súhlasím	0%	15%	5%	9%
Súhlasím	0%	0%	26%	15%

Hlavné zistenia

- **Sektorové rozdiely vo vnímaní klimatickej zmeny:** Medzi jednotlivými krajinami a sektormi existujú výrazné rozdiely v miere, do akej je klimatická zmena vnímaná ako dôležitá a relevantná. Sektory priemyslu a stavebníctva často vykazujú protichodné postoje, čo poukazuje na vplyv sektorovo špecifických faktorov.
- **Silný proklimatický postoj Rumunska:** Rumunsko dôsledne vykazuje najvyššiu mieru súhlasu v otázkach týkajúcich sa klimatickej zmeny, čo naznačuje výrazný konsenzus alebo proaktívny prístup v rámci jeho priemyselných sektorov.
- **Polarizovaný stavebný sektor v Slovinsku:** Stavebný sektor v Slovinsku sa vyznačuje výrazne rozdelenými názormi, najmä v súvislosti s klimatickou zmenou a jej dopadmi, čo poukazuje na absenciu konsenzu alebo na možné vnútorné rozpory v sektore.
- **Neistota a nuansy na Slovensku:** Na Slovensku sa často vyskytuje vysoký podiel odpovedí „ani súhlasím, ani nesúhlasím“, čo poukazuje na rozšírenú mieru neistoty, alebo na menej jednoznačný pohľad na viaceré otázky – najmä tie, ktoré sa týkajú sektorových dohôd a klimatickej zmeny.
- **Národné vs. sektorové kolektívne zmluvy:** V názoroch na kolektívne zmluvy o minimálnej mzde na národnej vs. sektorovej úrovni existujú výrazné rozdiely. Rumunsko a Srbsko uprednostňujú skôr národné kolektívne zmluvy.
- **Zamestnanecká participácia v oblasti ESG** (environmentálne, sociálne a riadiace faktory): Krajiny ako Slovinsko a Srbsko vykazujú vyššiu mieru súhlasu s účasťou zástupcov zamestnancov na činnostiach v oblasti ESG, čo poukazuje na potenciálne kolaboratívnejší prístup k udržateľnosti.
- **Vnímaný dopad inflácie:** Inflácia je vo všeobecnosti vnímaná ako významný faktor naprieč sektormi, pričom Rumunsko vykazuje najvyššiu mieru celkového súhlasu. Zároveň sa však objavujú výrazné sektorové rozdiely, najmä v stavebníctve v Slovinsku.